

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(1471)

157. posiedzenie
Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi
w dniu 6 października 2004 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego (druk nr 801).
2. Informacja na temat szans wsparcia infrastruktury wiejskiej ze środków strukturalnych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” na lata 2004–2006.

(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 33)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Jerzy Pieniążek)

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Szanowni Państwo! Mam zaszczyt otworzyć sto pięćdziesiąte siódme posiedzenie senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Mamy następujący projekt porządku obrad. Punkt pierwszy: rozpoznanie ustawy z dnia 24 września 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego; punkt drugi: szanse wsparcia infrastruktury wiejskiej ze środków strukturalnych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” na lata 2004–2006; i punkt trzeci: sprawy organizacyjne.

Mam pytanie: czy ktoś z senatorów miałby uwagi do zaprezentowanego przeze mnie projektu porządku posiedzenia? Nie. Dziękuję.

Porządek obrad został przyjęty.

Stwierdzam, że mamy kworum, więc możemy obradować.

W naszym gronie jest dzisiaj po raz pierwszy nowo wybrany senator z okręgu rzeszowskiego, pan Kazimierz Jaworski, wójt gminy Chmielnik, związany od lat z obszarami wiejskimi. Serdecznie go witamy w naszym gronie i wyrażamy przekonanie, że ta nowa siła z terenu pozwoli nam dalej umacniać meritum działalności naszej komisji – komisji, która nie zajmuje się polityką, ale sprawami związanymi typowo z obszarami wiejskimi, z rozwojem rolnictwa.

Wraca do nas kolega Jurgiel – witamy po raz drugi w naszej komisji. Po krótkiej przygodzie...

(Głos z sali: Rozłące.)

...w komisji europejskiej pan senator wraca do nas, do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Szanowni Państwo, w naszym wspólnym imieniu, w imieniu senackiej Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, witam wszystkich przybyłych na posiedzenie gości.

Witam panią minister Darię Oleszczuk. Witam szanownego posła Stanisława Kopcia, który jest sprawozdawcą sejmowym w sprawie tejże ustawy. Witam naszych gości przybyłych z Krajowej Rady Izb Rolniczych, Jana Krzysztofa Ardanowskiego – sam prezes nas dzisiaj zaszczycił. Witamy przedstawiciela Związku Gmin Wiejskich RP, pana Janusza Bodziackiego – witamy serdecznie. Witamy przedstawicieli poszczególnych związków zawodowych, którzy do nas przybyli. Mamy również przedstawicieli Ministerstwa Finansów. Jest pan Grzegorz Grzybczyk. Są również przedstawiciele zaproszonych urzędów marszałkowskich.

Jeżeli można, chciałbym dostać drugą stronę listy.

Prócz tego w naszym posiedzeniu biorą udział specjaliści, przedstawiciele Krajowego Związku Banków Spółdzielczych, jak również innych organizacji rolniczych. Serdecznie państwa witam. Mam nadzieję, że w czasie dyskusji zabierzecie głos i przedstawicie się.

Towarzyszy nam także pani mecenas z Biura Legislacyjnego i sekretariat naszej komisji.

Proponuję, Szanowni Państwo, abyśmy przystąpili do rozpatrzenia ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego.

Zwyczajowo pozwalam sobie prosić panią minister, żeby zechciała nas wprowadzić w temat. Jeżeli można, chciałbym, aby później pan poseł Kopec przekazał nam stanowisko Sejmu w tej kwestii.

Proszę bardzo.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ustawa z 24 września 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego jest pierwszą od kilkunastu lat ustawą w tej sprawie, która została przez parlament uchwalona. Reguluje ona kwestie funkcjonowania, organizację, zadania i zasady działania jednostek doradztwa rolniczego.

Ustawa przewiduje utworzenie państwowych jednostek doradztwa rolniczego, wspierających realizację polityki państwa w zakresie rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. Porządkuje ona dotychczasową dwuszczeblową strukturę doradztwa rolniczego, w której zakresy działania różnego rodzaju jednostek pokrywają się, a przez to tworzą się spory kompetencyjne.

W ustawie proponuje się utworzenie szesnastu wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego podległych właściwemu miejscowo wojewodzie oraz utworzenie Centrum Doradztwa Rolniczego, które będzie nadzorowane przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

Jednostki doradztwa rolniczego będą realizować doradztwo w zakresie wspierania rozwoju przedsiębiorczości, modernizacji gospodarstw rolnych, poprawy jakości artykułów rolnych, rolnictwa ekologicznego, upowszechniania informacji rynkowej, udzielania pomocy rolnikom, pozyskiwania środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych i zagranicznych.

Ustawa ma na celu uregulowanie obecnie funkcjonującego państwowego doradztwa i nadanie doradztwu jednolitych ram instytucjonalnych.

Zaproponowane w ustawie rozwiązania zapewniają bezpłatne, powszechne i ogólnodostępne doradztwo oraz umożliwiają jednostkom doradztwa rolniczego realizację zadań w sposób bardziej efektywny i spójny. Tylko jednolita struktura jednostek doradztwa rolniczego może skutecznie wspierać różnorodne zadania związane z wdrażaniem instrumentów SOP oraz wspierać przeobrażenia rolnictwa i na obszarach wiejskich.

Uporządkowanie struktury jednostek doradztwa rolniczego zapewni efektywność funkcjonowania, umożliwi rozwój i przygotowanie doradztwa rolniczego do realizacji nowych zadań.

Jednostki doradztwa rolniczego będą mogły uzyskiwać środki finansowe z wydzielonej działalności gospodarczej innej niż realizacja zadań ustawowych oraz uzy-

skiwać pomoc w ramach działań „Wsparcie doradztwa rolniczego” i szkolenie w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich”.

Ustawa przewiduje również utworzenie działających przy jednostkach doradztwa rolniczego rad społecznych doradztwa rolniczego, jako organów opiniotwórczo-doradczych dyrektora jednostki w zakresie ich działalności statutowej. W skład rady społecznej doradztwa wejdą między innymi przedstawiciele samorządów, ministra, izb stronnictw oraz organizacji społeczno-zawodowych rolników. Jest to ogromny krok w procesie uspołeczniania doradztwa, przybliżania do potrzeb odbiorców i zapewniania im możliwości oddziaływania i wpływania na pracę jednostek doradztwa.

Proponowana ustawa przygotowuje strukturę organizacyjną jednostek doradztwa do ustanowienia przez Polskę doradztwa rolniczego spełniającego przepisy rozporządzenia nr 1782 z 2003 r., ustanawiającego wspólne zasady dla systemu wsparcia bezpośredniego w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, systemu wsparcia dla rolników.

Ustawa o jednostkach doradztwa nie wdraża przepisów Unii Europejskiej, jest regulacją przepisów prawa krajowego.

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, strona rządowa jest do dyspozycji państwa senatorów, jeśli chodzi o udzielanie wszelkich informacji dotyczących procedowania nad ustawą i wszystkich regulacji zawartych w przedmiotowej ustawie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję, Pani Minister.

Głos ma wiceprzewodniczący sejmowej komisji rolnictwa, sprawozdawca w tej sprawie, Stanisław Kopec.

Prosimy, Panie Pośle.

Posel Stanisław Kopec:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Państwo Senatorowie! Pani Minister! Szanowni Państwo!

Najkrócej, tylko w uzupełnieniu, przypominam, że to był projekt rządowy, dotyczący tylko jednostek państwowych doradztwa rolniczego, a więc nie można mu stawiać zarzutu, iż nie rozwiązuje w ogóle problemu doradztwa jako szeroko rozumianego rodzaju działalności na wsi.

Rzeczywiście, jest to pierwszy projekt dotyczący tego ważnego obszaru – działalności doradczej. Tak jak pani minister powiedziała, ustawa ta porządkuje strukturę, likwidując – wyraz „likwidując” należy rozumieć tylko w sensie organizacyjnym, to znaczy podległości, a nie fizycznym – dotychczasowe regionalne centra doradztwa, których było siedem, i ustanawiając podległe ministrowi centrum z dwoma – o co też był spór – oddziałami, w Poznaniu i w Krakowie. Ustawa przewiduje dla nich dziewięć głównych zadań, które są działalnością o charakterze nieodpłatnym, a ponadto powstanie szesnastu, bo tyle mamy województw, wojewódzkich ośrodków doradztwa, które chciałbym to wyraźnie zaznaczyć, mogą tworzyć swoje oddziały w tych siedzibach, które wcześniej istniały, a więc z tymi wszystkimi ośrodkami doradztwa, które mamy dzisiaj, często po trzy, cztery w tych większych województwach, oraz zapewnia funk-

cjonowanie powiatowych zespołów doradztwa rolniczego – te jednostki podlegają wojewodzie.

Na posiedzeniu podkomisji, która zbierała się wielokrotnie i była wyjątkowo liczna, była oczywiście dyskusja o podległości – czy wojewodzie, czy marszałkom. Dyskusja była burzliwa i często wielowątkowa. Muszę tu, choćby ze sprawozdawczego obowiązku, powiedzieć, że dosyć jednoznacznie, zarówno podkomisja, komisja, jak i większość obecnych gości i doradców oraz przedstawiciele różnych branż i związków, opowiedziały się jednak za podległością wojewodom, bo po prostu obawiała się szesnastu regionalnych polityk rolnych, a z drugiej strony również pisemnego stwierdzenia Konwentu Marszałków Rzeczypospolitej, podpisanego przez pana marszałka i przewodniczącego konwentu, Andrzeja Bocheńskiego, iż samorzady województw obecnie, na tym etapie i w tej sytuacji, nie są jeszcze zainteresowane przejściem tych jednostek, przynajmniej nie wcześniej niż po 2007 r.

Jeśli chodzi o kolejne kwestie, to nadanie osobowości prawnej oczywiście uważamy za jedną z najbardziej istotnych zmian. Przypomnę, że do tej pory ODR to jednostki budżetowe, w związku z tym nadanie im osobowości pozwoli prowadzić gospodarkę finansową, a więc wszystkie wypracowane dochody wykorzystywać na potrzeby statutowe, a nie odprowadzać ich do budżetu państwa. Umożliwia to ODR ubieganie się, właściwie bez żadnych ograniczeń, o dotacje i granty z Unii Europejskiej, co też jest bez znaczenia, a może nawet jest niezmiernie istotne.

Sprawa społecznych rad doradztwa, Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Senatorowie, budziła wiele emocji i kontrowersji. Rozwiązanie, które ostatecznie Sejm przyjął, jest inne niż to, które było w sprawozdaniu – to też przekazuję ze sprawozdawczego obowiązku. Rząd w swoim projekcie proponował dziewięcioosobową radę, na taką radę przystał Sejm, jednak jedna z poprawek spowodowała, iż w końcowym rozrachunku, w ostatnim głosowaniu, w trzecim czytaniu... W końcowym sprawozdaniu jest zapis o jedenastoosobowym gremium, stanowiącym społeczną radę doradztwa, z sześćosobową reprezentacją związków zawodowych, dwuosobową izb rolniczych, jednym przedstawicielem marszałka i jednym – wojewody, w przypadku ODR wojewódzkich, a w przypadku krajowego centrum – dwóch przedstawicieli ministra, jednego przedstawiciela uczelni i jednostek badawczo-rozwojowych, razem jedenastu. A więc ten, że tak powiem, parytet został nieco naruszony, ale nie wypada mi wyrażać swojego prywatnego poglądu, więc tego nie czynię.

Drugą kwestią, która była w sprawozdaniu do trzeciego czytania, a po sprawozdaniu została wykreślona, jest to, czy ośrodki doradztwa mogą zlecać swoje zadania – te, które dotyczą usług nieodpłatnych – innym, w tym wypadku albo izbom rolniczym, albo izbom rolniczym i związkom zawodowym. W ostatecznym rozrachunku Sejm w tej wersji sprawozdania przyjął, iż ODR nikomu tego zlecać nie będą mogły.

Ustawa zawiera katalog czternastu instytucji, agencji, z którymi ośrodki doradztwa, zarówno jako centrum, jak i jako wojewódzkie ośrodki, powinny i muszą współpracować. Rozszerzono ten katalog o KRUS, ZUS oraz o banki, szczególnie banki spółdzielcze, banki zrzeszające banki spółdzielcze i izbę gospodarczą zrzeszającą banki spółdzielcze.

Myślę, że warto również odnotować to, iż nadano społecznej radzie doradztwa prawo opiniowania rocznego planu pracy i działalności ośrodka doradztwa, rozszerzono je również o opiniowanie planu finansowego i wreszcie o opiniowanie cennika

usług doradczych, bo mamy po raz pierwszy, choć w znacznie ograniczonej liczbie w stosunku do sprawozdania wcześniejszego, kilka zadań, które ośrodki doradztwa świadczą odpłatnie. W związku z tym konieczne jest ustalanie ceny za to. Tak więc dyrektor przedstawia propozycję, bo ma takie uprawnienia, opiniuje to społeczna rada doradztwa, a ostatecznie zatwierdza w tym wypadku wojewoda.

Jeśli mówimy o dyrektorze, to ustawa określa jego prawa, obowiązki, sposób powoływania. Informuję państwa, że załącznikiem do projektu rządowego, a tym samym również i do tego sprawozdania, są trzy rozporządzenia, które dotyczą statutu, sposobu powoływania wojewódzkiego ośrodka, ale również statusu dyrektora, jego kwalifikacji oraz konkursu na to stanowisko, co nie jest bez znaczenia i jest warte odnotowania.

Oczywiście, są zasady majątkowego i formalnego przekazywania w przypadku zmian dotyczących, jak powiedziałem, majątku ruchomego i nieruchomego, łącznie ze zobowiązaniami. Sprawy pracownicze rozstrzygnięto nieco inaczej. Ostatecznie zdecydowano się uregulować je według zasad, których podstawą w przypadku tworzenia, rozszerzania bądź też posadowienia siedzib ośrodków doradztwa będzie kodeks pracy, a odrzucono nieco inne rozstrzygnięcie, które było we wcześniejszym sprawozdaniu.

Myślę, że to są najistotniejsze sprawy, o które warto by jeszcze uzupełnić omawianie ustawy i o których warto przypomnieć.

W razie szczegółowych pytań, służę również informacją o klimacie towarzyszącym właśnie takim, a nie innym, rozstrzygnięciom w procesie pracy nad tą ustawą. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję, Panie Pośle, wyjątkowo szczegółowo przedstawił pan tę ważną ustawę. Dziękujemy serdecznie, bo jest to kolejna ustrojowa nowelizacja, jeżeli chodzi o elementy współzarządzania rolnictwem w Polsce, więc było to bardzo potrzebne. Serdecznie dziękuję.

Chciałbym, abyśmy przeszli do dyskusji.

Mamy taki zwyczaj, że najpierw zabierają głos goście, później zaś senatorowie. Mówię o tym, bo mamy wśród nas nowego senatora.

Proszę bardzo, Mili Państwo. Kto z naszych gości chciałby zabrać głos jako pierwszy?

Pan prezes izb rolniczych? Proszę bardzo, pan Ardanowski.

Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych Jan Ardanowski:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Pragnę wyrazić zdanie w imieniu Krajowej Rady Izb Rolniczych.

Jest to ustawa ważna i chcę podziękować rządowi za podjęcie tego tematu, ponieważ doradztwo rolnicze miało nieuporządkowany status prawny od kilkunastu lat, właściwie od czasu rozpoczęcia przemian w Polsce. Od roku 1990 cały czas była to pewna prowizorka, więc podjęcie decyzji o przygotowaniu wreszcie projektu ustawy, która uporządkuje system doradztwa rolniczego, jest jak najbardziej godne pochwały.

Oczywiście, w czasie pracy podkomisji, którą kierował pan poseł Stanisław Kopeć, i w czasie prac komisji było prezentowanych wiele daleko idących wniosków,

łącznie z przekazywaniem doradztwa rolniczego samorządom województwa. Ta wersja, która została przyjęta, jest w zdecydowanej większości, ze względu na wpływ rolników i pomoc dla doradztwa rolniczego, poprawna.

Są dwie rzeczy, które budziły duże kontrowersje, jak się wydaje, całkowicie niesłusznie. Chodzi o skład Społecznej Rady Doradztwa Rolniczego, czy tam powinno być więcej związkowców czy mniej, czy więcej ludzi z izby rolniczej, czy mniej. Jest to dla mnie dyskusja całkowicie niepoważna. Uważamy, że jeżeli tam są rolnicy beneficjenci doradztwa rolniczego, ci, którym doradztwo rolnicze ma służyć, to jest wystarczającym zabezpieczeniem wpływu rolników, a to, z których organizacji oni pochodzą, nie jest specjalnie istotne, dlatego żadnych uwag co do tego rozstrzygnięcia sejmowego nie zgłaszam.

Druga rzecz dotyczy propozycji wypracowanej przez podkomisję kierowaną przez pana posła Kopcia, która znalazła akceptację komisji rolnictwa i cały czas była popierana również przez rząd. Dotyczyła ona możliwości przekazywania części zadań doradztwa izbom rolniczym, po to, żeby pomóc doradztwu rolniczemu. Skoro izby rolnicze w tej chwili w wielu województwach mają struktury powiatowe, również tworzą biura powiatowe, jest logiczne, że należałoby tę strukturę wykorzystać do przejęcia części zadań, które by odciążyły ośrodki doradztwa rolniczego.

Mogę podać kilka przykładów, choćby monitorowanie bieżącej sytuacji rynkowej, przekazywanie informacji, raportów na temat sytuacji rynkowej. Mogłyby to robić izby rolnicze, niekoniecznie musiałyby dalej robić to ośrodki doradztwa rolniczego, które mogłyby się skoncentrować na wykonywaniu analiz, biznesplanów dla rolników, dokumentów aplikacyjnych. Byłoby to istotnym odciążeniem dla doradztwa rolniczego.

Izby taką wolę przejmowania zadań, oczywiście w drodze pełnego porozumienia, konsensusu, precyzyjnie skonstruowanej umowy, deklarowały. Jest to daleko idąca współpraca, która również wygasiałaby jakieś niejasne konflikty, czasami występujące gdzieś w województwach między państwowym doradztwem a izbami rolniczymi.

Trochę się martwię, że w trzecim czytaniu, z powodów bliżej mi nieznanym, projekt tego zapisu, który był przez cały czas prac legislacyjnych, upadł. Będę prosił państwa senatorów, jeżeli uznacie, że jest to sensowne i słuszne wykorzystać izby rolnicze w procesie doradzania i pracy na rzecz rolników, o przywrócenie tego zapisu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Czy Związek Gmin Wiejskich RP chciałby zabrać głos?

Prosimy bardzo, pan Janusz Bodziacki.

Członek Zarządu Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej Janusz Bodziacki:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Wysoka Komisjo, chciałbym powiedzieć, że z pozycji gmin wiejskich i rolników, których ta ustawa i ta materia bardzo dotyczą, bardzo pozytywnie oceniamy tę ustawę.

Ale żeby nie przedłużać, chciałbym powiedzieć, że – jeśli Wysoka Komisja mogłaby się pochylić nad tym – w art. 4 w ust. 2 w pkt 6 dostrzegamy razem z pracownikami ośrodków doradztwa rolniczego pewne zawężenie merytorycznej działalności.

Użyte tam odniesienie do doświadczalnictwa tylko odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa uniemożliwia działanie w pewnych kwestiach doświadczalnictwa, jak choćby nawożenia, ochrony roślin, nasadzeń, prac sadowniczych. Myślę, że skrócenie tego zapisu, przynajmniej taką miałbym prośbę, i danie możliwości prowadzenia doświadczalnictwa w ogóle byłoby pozytywną zmianą. Dotyczy to art. 4 ust. 2 pktu 6, gdzie doświadczalnictwo jest troszeczkę okrojone poprzez wyraz „odmianowe”. Chodzi o to, żeby zapis „w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego” skrócić do zapisu „mogą prowadzić doświadczalnictwo” i na tym poprzestać. Jeśli byłoby to według Wysokiej Komisji dopuszczalne.

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Dobrze. Czy coś jeszcze?)

To tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Mamy jeszcze przedstawicieli między innymi urzędów marszałkowskich. Jest z nami pani Halina Pilonis z urzędu marszałkowskiego województwa lubuskiego.

Czy chciałaby pani zabrać głos?

(Głos z sali: Nie, dziękuję.)

Dziękuję bardzo.

Czy Ministerstwo Finansów chciałoby zabrać głos?

(Głos z sali: Nie, dziękuję.)

Dziękuję bardzo.

A z innych organizacji rolniczych, które są tu reprezentowane, kto chciałby zabrać głos?

Proszę się przedstawić.

Specjalista do spraw Prawnych w Krajowym Związku Banków Spółdzielczych Adam Knych:

Wysoka Komisjo! Szanowni Panie i Panowie Senatorowie!

Mam właściwie tylko jedną prośbę do pań i panów senatorów, jeżeli oczywiście uznaliby to państwo za zasadne, żeby może zastanowić nad drobną zmianą art. 9 ust. 5, dotyczącą składu rady. Oczywiście, zdaję sobie sprawę, że ta sprawa budziła chyba najwięcej kontrowersji i sporów w dyskusji, ale jeżeli zechcieliby państwo rozważyć dodanie zarówno do rady przy centrum doradztwa, jak i przy ośrodkach doradztwa, jednego przedstawiciela izby gospodarczej banków spółdzielczych.

Dlaczego? Otóż, jeżeli chodzi o jednostki doradztwa, wiadomo, że ich zadaniem będzie, ogólnie rzecz biorąc, poprawa dobrobytu wsi i dobrobytu rolników. Tego nie da się w zasadzie zrobić bez skorzystania z kredytu, a kredytodawcą dla rolnika, takim, no, najprostszym i najłatwiej dostępnym jest oczywiście bank spółdzielczy, co zresztą przewiduje art. 5 ustawy. W związku z tym, że rada ma za zadanie również opiniowanie projektów, tak że są tam różnorakie kwestie finansowe, wydaje się, że warte rozważenia byłoby przewidzenie w składzie rady osoby, która byłaby biegła w prawie finansowym, bankowym, która mogłaby po prostu pomóc.

To tylko taka jedna uwaga. Jeżeli państwo zechcieliby to rozważyć i ewentualnie uznać za zasadne, to bardzo bym dziękował.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję serdecznie.

Kto jeszcze z naszych gości chciałby zabrać głos?

Prosimy bardzo, proszę się przedstawić.

**Członek Sekretariatu Rolnictwa w Komisji Krajowej
Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”
Jadwiga Dębska-Próchniak:**

My również z ulgą i przyjemnością odnotowujemy to, że po wielu latach oczekiwania projekt ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego jest wreszcie opiniowany przez komisję senacką. Niemniej jednak niepokoi nas to, że został tak drastycznie okrojony pakiet usług doradczych. Obawiamy się, że będzie to miało negatywny wpływ chociażby na wykonywanie takich zadań jak sporządzanie biznesplanów.

My, jako jednostki doradztwa rolniczego, robiliśmy to na bardzo korzystnych warunkach. Było to 0,8% wielkości kredytu, a w przypadku innych firm, które opracowywały takie plany, było to powyżej 2%.

Obawiamy się również, że nieumieszczenie innych zadań, które przed nami stoją, związanych z korzystaniem z funduszy strukturalnych, w pakiecie płatnych usług doradczych może spowodować, że ośrodki doradcze, mimo że mają przygotowaną kadre, zostaną wyparte, bo w zapisie nie ma tego, że możemy na przykład opracowywanie planów rolno-środowiskowych wykonywać dodatkowo w usługach płatnych. Tak że jest obawa, że możemy zostać wyparci, i to będzie też niekorzystne dla rolników.

Padają również takie uzasadnienia, że rolnicy będą musieli za te usługi płacić. Na razie, w systemie płatności na lata 2004–2006, za te usługi na pewno rolnicy nie będą płacić, bo jest to zawarte w pakietach „Doradztwo i szkolnictwo”, a więc my możemy przy tym skromnym budżecie korzystać właśnie z finansowania w ramach tych pakietów.

Projekt finansowania obszarów wiejskich na lata 2007–2011 uwzględnia zaś korzystanie z dodatkowych funduszy przez rolników na zakup usług doradczych, tak że będą pewne dziedziny, głównie związane z jakością, ochroną środowiska, w związku z którymi rolnicy, żeby realizować te pakiety na działania, będą musieli korzystać z płatnych usług doradczych. A więc zapis uwzględniający dodatkowe płatne usługi doradcze, właśnie doradcze, a nie na wykorzystanie ośrodka, nie na poligrafię, tylko doradcze usługi, jest bardzo celowy i sensowny, nawet w perspektywie systemu płatności na lata 2007–2011. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś z gości chciałby zabrać głos?

Prosimy bardzo.

**Doradca Prawny w Związku Zawodowym Rolników „Ojczyzna”
Katarzyna Markiewicz:**

Ja mam pewną wątpliwość... Chciałabym prosić o przybliżenie i o uargumentowanie kwestii odpłatnej działalności wydawniczej, poligraficznej, laboratoryjnej,

hotelarskiej, gastronomicznej. No, dlaczego akurat te kierunki działalności, a nie bardziej wykorzystywane bezpośrednio przez rolników i dla rolników? Czy to ma być pozyskanie środków na utrzymanie tych instytucji? Tu mam pewne wątpliwości. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję.
Panowie Senatorowie...
A, jest ktoś jeszcze...
Prosimy bardzo.

**Specjalista w Biurze
Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych
Adam Kagan:**

Szanowna Komisjo, Szanowni Panowie Senatorowie, ustawa, która wyszła z Sejmu, wychodzi naprzeciw oczekiwaniom Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych. Były podnoszone w trakcie prac komisji sejmowej kwestie zakresu usług, za które rolnicy mieliby płacić. W tym momencie powstaje jedna kwestia, a mianowicie skoro ośrodki doradztwa rolniczego mogą korzystać z funduszy strukturalnych bez zapisu w ustawie, w którym to usługi te będą płatne, to my, jako krajowy związek, nie widzimy sensu zapisywania na przykład sporządzenia planu rolno-środowiskowego jako usługi płatnej. To tylko taka mała uwaga. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.
Mam propozycję, Panowie Senatorowie, abyśmy w tej chwili poprosili o odpowiedzi przedstawicieli Sejmu i rządu, a później przystąpili już do konkretnych propozycji, bo wielu senatorów ma konkretne wnioski.
Jest zgoda na taką procedurę?
(*Senator Józef Dziemdziała: Ja mam jeszcze jedno pytanie.*)
Proszę bardzo.

Senator Józef Dziemdziała:

Chciałbym zapytać... W tej ustawie nie do końca może to będzie określone w statucie, ale wydaje mi się, że powinno być dookreślone w ustawie – zarówno jeżeli chodzi o samo centrum, jak i oddziały regionalne, czyli wojewódzkie ośrodki doradztwa – czy mogą mieć oddziały, czy nie mogą.

Mam nawet konkretne pytanie. W Radomiu jest obecnie centrum rolnictwa ekologicznego, a w ustawie ono się nie znajduje. I tak: centrum doradztwa będzie powoływać, czy minister, nadając statut, powoła centrum regionalne rolnictwa ekologicznego. W związku z tym powstaje jak gdyby nowa struktura, bo centrum znowu powołuje, nadzoruje centrum, więc myślę, że powinno to być dookreślone, tym bardziej, że mamy zamiar skonkretyzować to w ten sposób, że będzie Centrum Doradztwa Rolniczego, dwa

oddziały i trzeci oddział – centrum ekologiczne. Czy nie można tego w ustawie zapisać wprost? Wtedy sprawa byłaby jasna, bo tak to można jeszcze powoływać dużo więcej.

To samo, jeżeli chodzi o oddziały wojewódzkie. W tej chwili jest bałagan i wiemy o tym, że w województwie jest nawet kilka wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego. Wniosek z ustawy jest taki, że wojewódzki chyba będzie jeden, chociaż tu jest poprawka, i czytałem już opinię ministerstwa, żeby wpisać szesnaście, czyli jest to bardzo jasna sprawa. Ale chodzi również o to, czy te oddziały mają być tworzone, czy dopisać, że mogą być tworzone, wtedy wojewoda może oddział utworzyć lub nie. Dlatego myślę, że to powinno być doprecyzowane, tym bardziej, że oddziały centralne będą miały osobowość prawną. W związku z tym chyba nic nie stoi na przeszkodzie, aby te trzy zapisy znalazły się w ustawie, chociażby nawet w definicji, a mianowicie, że powołuje się Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie, zwane Centrum Doradztwa, z tymi dwoma regionalnymi oddziałami i centrum ekologicznym. I to by było załatwione ustawowo. Nie byłoby pokus powoływania oddziałów na bazie wojewódzkich, nie byłoby przepychanek, czy może pięciu takich oddziałów, bo ustawa nic o tym nie mówi. Być może te, które będą likwidowane w zapisie i w moim domyśle będą wojewódzkie... No, może ktoś ministra przekonać i będzie na powrót tych oddziałów regionalnych, czy w tej chwili oddziałów Centrum Doradztwa Rolniczego, na przykład osiem, a wcale nie trzy.

Mam w tej kwestii duże wątpliwości. Tak więc czy ministerstwo nie sprecyzowałoby tego? Chodzi o to, żeby wpisać w ustawie, że są te dwa oddziały i trzeci – ekologiczny. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Pani Minister, może tym razem damy głos najpierw panu posłowi jako sprawozdawcy sejmowemu.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Panie Przewodniczący, jeśli pan pozwoli...

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Panie Pośle...)

...ustosunkowałabym się do pytań i stwierdzeń ogólnych, tak żeby to po prostu przeciąć, wyjaśnić pewne sprawy, które były już omawiane.

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Proszę bardzo.)

Sądzę, że pan poseł bardzo chce pomóc tej sprawie tutaj, bo bardzo emocjonalnie do niej podchodzi i pomaga przy tej ustawie.

Ale przede wszystkim chcę powiedzieć o uwagach dotyczących izb rolniczych i wykorzystania całego potencjału, który mają izby rolnicze.

Izby rolnicze w naszym kraju odgrywają bardzo dobrą rolę. Mają one swój akt prawny – ustawę o izbach rolniczych – i zgodnie z tymi przepisami do ich zadań należy także doradztwo rolnicze, i w tej ustawie mają te kompetencje.

Cała procedura, wszystkie głosy, jakie były, zmierzały do tego, żeby jednostki doradztwa rolniczego wyposażyć w osobowość prawną. I one będą państwowymi osobami prawnymi.

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, Szanowni Państwo, jeżeli na szczeblu danego ośrodka w tak dużym i bardzo różnorodnym kraju, jakim jest Polska, doradztwo w Szczecinie nie będzie się równało doradztwu na Podkarpaciu, to będzie można to zlecić każdemu podmiotowi w zależności od kontaktów, od zadań, jakie można wykonywać w danym województwie. Jeżeli w danym województwie izba rolnicza jest bardzo dobrze logistycznie, merytorycznie przygotowana, to będzie mogło to być dokonane. Taka jest konstrukcja tej ustawy.

I to jest, Szanowni Państwo, konsekwencja przyjęcia osobowości prawnej, bo my nie możemy w świetle przepisów naszej konstytucji przyjąć, że zlecimy to tylko izbom rolniczym.

Problem w tym – pan poseł to powtórzył i goście, uczestnicy posiedzeń sejmowych pamiętają – dlaczego izbom rolniczym, a nie związkom zawodowym. Jak nie związki zawodowe, to zaraz się odezwą banki i wiele innych podmiotów. W takim układzie mamy prawną możliwość przekazania zadań, podpisania porozumień przez dyrektora jednostki, zawarcia umowy cywilno-prawnej o przekazaniu tych zadań, i wykorzystania tutaj izb w tym zakresie.

Jeśli chodzi o banki, to niestety nie mogę się na to zgodzić. Pan tę kwestię podnosił bardzo konsekwentnie, ale no niestety nigdy, Panie Przewodniczący, Panowie Senatorowie, nie znalazły poparcia u panów posłów argumenty dotyczące włączenia banków w skład rady, ponieważ zadanie rady jest trochę inne. W radzie, jako organie opiniodawczo-doradczym dyrektora, trochę inne ciała uczestniczą – przedstawiciele ministra, izby rolniczej, związków zawodowych, szkół wyższych, jednostek badawczych. Jeżeli powołalibyśmy banki, to byłaby nierówność. No, niestety nie jest to wykonalne.

Została wzmocniona tutaj współpraca z bankami w przepisie art. 5, który mówi, i to już wyjaśnialiśmy kilkakrotnie, że jednostki doradztwa przy realizacji zadań współpracują z bankami, w szczególności z bankami spółdzielczymi, z bankami zrzeszającymi banki spółdzielcze oraz izbą gospodarczą zrzeszającą banki spółdzielcze. I w katalogu wszystkich tych podmiotów, które są obowiązane współpracować, zostały wzmocnione banki. Z uwagi na to, że w obszarze rolnictwa najczęściej pomagają, najbardziej uczestniczą banki spółdzielcze, to jest właśnie tak – i wszyscy to poparli – że cały nacisk jest położony na banki spółdzielcze.

Co do zadań odpłatnych, to można powiedzieć, że strona rządowa była bardzo zadowolona z uchwalenia tej ustawy, jednak z pewnym niedosytem, bo powstał spór dotyczący odpłatności zadań, ponieważ my w swojej wersji proponowaliśmy szerszy katalog, co i pan senator Kozłowski, jak wiem, proponował. Jesteśmy za tym, żeby to po prostu urealnić, urzeczywistnić, żeby nie tworzyć fikcji prawnej, że te zadania powinny być odpłatne. Bo jeżeli będziemy mówić, że te zadania... Oczywiście, w świetle wszystkich funduszy strukturalnych, możliwości startowania do przetargów... Ale może się zdarzyć, że ktoś inny wygra, a w danym regionie trzeba będzie to wykonać w jednostce doradztwa. No, życie jest tylko życiem. Umożliwmy stworzenie szerszego katalogu zadań odpłatnych, tak jak życie to wykazuje, żebyśmy się nie oszukiwali, nie stwarzali fikcji, że te zadania są nieodpłatne, a pozyskiwanie, no przepraszam, ogromnych pieniędzy jest związane... Kiedy mamy możliwość korzystania, i to w milionach złotych, z funduszy strukturalnych, to nie oszukujmy się, że sporządzenie planu powinno być odpłatne, bo to jest bajka o żelaznym wilku.

Pan senator Dziemdziała mówił o strukturze organizacyjnej oddziałów i pouszył kwestię dotyczącą Radomia.

Przepis art. 7 stanowi, że organ, któremu podlega jednostka doradztwa, na wniosek dyrektora ośrodka tworzy oddziały ośrodka, czyli ta ustawa przewiduje możliwość tworzenia oddziałów ośrodka.

Wiem, Panie Senatorze, że kwestia Radomia budzi pewne wątpliwości, też dlatego że Radom został stworzony jako ośrodek doradztwa, centrum doradztwa ekologicznego, ale z informacji, które uzyskałam, i wszystkich wątpliwości... Wystarczy, że na podstawie przepisu art. 7 ust. 3 struktura organizacyjna, w tym zadania poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki doradztwa rolniczego, określa regulamin organizacyjny ustalony przez jej dyrektora. Na podstawie tego regulaminu Radom zostanie wydzielony i podporządkowany Brwinowowi, właśnie ze względów na to, żeby wszystkich środków finansowych, ogromnych środków, przeznaczonych na to, nie zmarnować, żeby to było krajowe centrum doradztwa ekologicznego...

(Głos z sali: I żeby miało osobowość prawną...)

Ono też będzie miało osobowość prawną. To zostało wydzielone, a w strukturze będzie podporządkowane Brwinowowi i będzie miało osobowość prawną. Tu się nic nie zmienia, tylko te szczególne...

No, Szanowni Państwo, ustawa jest aktem ramowym, tych szczególnych lokalnych niuansów... Po to są regulaminy organizacyjne, jest specyfika pewnych oddziałów – chodzi głównie o Radom – i to przewidzieliśmy.

Są tam też kwestie związane z uporządkowaniem statusu prawnego nieruchomości, więc byłoby to bardzo niekorzystne, gdybyśmy to oddzielili, bo możemy to zrobić zarządzeniem wewnętrznym, właśnie przez utrzymanie pewnych kwestii.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję.

Pan poseł Stanisław Kopec.

Poseł Stanisław Kopec:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo! Pani Minister!

W pierwszej części wypowiedzi pani przewodniczącej Próchniak... Dopiero później zorientowałem, że chodzi o katalog usług odpłatnych, bo najpierw była mowa o zawężeniu katalogu.

Myślę, że katalog usług nieodpłatnych jest dosyć szeroki, precyzyjnie określony, zresztą był przedmiotem wielu sporów i jest efektem, jak myślę, dobrego konsensusu.

Odnosnie do odpłatnego katalogu usług ja, jak powiedziałem, nie mam ani prawa, ani obowiązku oddawać własnego spojrzenia na tę sprawę, to znaczy wiceprzewodniczącego podkomisji. Powiem, że w sprawozdaniu podkomisji ten katalog był taki, jak państwo mówiliście. Na posiedzeniu komisji został on zawężony, ale w poprawkach pojawił się ponownie w tej wersji.

Sejm ostatecznie nie przyjął tej wersji jako ostatecznego sprawozdania – zostawiam to państwu senatorom do ewentualnego rozważenia. To tyle o katalogu usług. On zawsze budził emocje, wiadomo, że jak coś ma być odpłatne, to zawsze budzi pewnego

rodzaju wątpliwości, tym bardziej, że przyzwyczailiśmy się do tego, że generalnie ODR świadczyły swoje usługi, jak do tej pory, bezpłatnie, jako jednostki budżetowe. Oczywiście, nie będę w to wnikał, bo on się zmieniał, rozszerzał. Raz gospodarka państwowa była uzupełniana o usługi laboratoryjne... Poglądy są różne. Myślę, że w tym miejscu spór będzie niepotrzebnie na nowo rozpoczynany.

Jeśli chodzi o ośrodki, które staną się wojewódzkimi... Dlaczego nie szesnaście? Bo tu zostało to podniesione i teraz też było przedmiotem dyskusji na posiedzeniu komisji, dlaczego nie wpisać do razu, że ma być ich szesnaście. No, ale pojawiło się inne pytanie. A jak za parę tygodni zdecydujemy, że ma być siedemnaste województwo – śródkowopomorskie, to co wtedy? Będziemy zmieniać ustawę, pisać nowelizację? Wobec tego zostawiono to bez liczby i nazywano je ośrodkami wojewódzkimi.

Znów ze sprawozdawczego obowiązku powiem, że w rządowym projekcie, czyli w projekcie matce, była mowa o szesnastu ośrodkach. Państwo oczywiście mogą to w ten sposób wpisać.

Kolejna kwestia. Przypomnę, że dwa artykuły też były przedmiotem bardzo poważnych dyskusji. Sądzę, że też jest to efektem konsensualnym. Chodzi o art. 7, o którym wspominała pani minister, ale i o art. 21. Te zapisy uspokoiły nastroje i emocje dotyczące na przykład województw, gdzie są cztery ODR. Bo jeden będzie wojewódzki, ale co z trzema pozostałymi.

Przypomnę więc, że art. 21 mówi o tym, iż oddziały, o których mowa w art. 7 ust. 2, tworzy się na bazie i w siedzibach jednostek doradztwa istniejących przed dniem wejścia w życie ustawy.

Panie Senatorze, przyznam zaś szczerze, i to jest troszkę, nie chcę powiedzieć, kamyczek do ogródka resortu, że pan wywołał jakby nowego ducha radomskiego. Przypomnę, iż projekt rządowy w ogóle nie przewidywał żadnych kombinacji w układzie centrum – jedno centrum w Brwinowie i to wszystko. Droga konsensusu, wręcz pewnych wojen, powołano – zapisano to w ustawie – oddziały poznański, czyli w Poznaniu, i dolnej części Rzeczypospolitej, w Krakowie. Ale wtedy – ja powiem tak, jak to czuję, więc proszę o wybaczenie tego stwierdzenia – nikt kwestii istnienia jeszcze jakiegoś centrum, z całym szacunkiem, w Radomiu w ogóle nie podnosił. I dlatego dzisiaj słucham trochę ze zdziwieniem, że pani minister proponuje wpisanie go jako trzeciego.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Nie, nie wpisuję.)

Tak to zrozumiałem, więc prosiłbym o dokładne sprecyzowanie, że będzie w ostatecznym rozrachunku zgoda resortu na taki zapis – a ostatecznie państwo decydują, jak to będzie wyglądało – że mamy krajowe centrum w Brwinowie z trzema oddziałami: w Krakowie, Poznaniu i ekologicznym w Radomiu.

To tyle. Innego komentarza proszę ode mnie nie oczekiwać, bo ja jestem tym mocno zdziwiony. Dziękuję bardzo.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Panie Przewodniczący, czy mogę się do tego ustosunkować, bo pan poseł...)

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Proszę bardzo.

Zgodnie z Regulaminem Senatu minister może w każdej chwili poprosić o głos, a ja mam obowiązek mu go udzielić.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Dziękuję bardzo.

Panie Pośle, polega to na tym, że w Radomiu zostało stworzone krajowe centrum doradztwa w zakresie ekologii. W Radom wpompowano ogromne pieniądze Phare.

Panie Pośle...

(Poseł Stanisław Kopeć: Ale ja tego nie kwestionuję.)

...i nie chodzi o stworzenie...

Pani Pośle, a ktoś pytał...

(Poseł Stanisław Kopeć: No nie, no...)

Panie Pośle, no chwila...

(Poseł Stanisław Kopeć: No, przepraszam, program jest rządowy.)

No, Panie Pośle, nie o to chodzi. Polega to na tym, że tego nie dokonuje się ustawą, tylko zarządzeniem, i nie ze względu na wydzielenie Radomia jako jednostki, tylko na zadania, jakie Radom ma spełniać jako... Nie chodzi o wydzielenie, ale o stworzenie zadaniowego podporządkowania.

(Poseł Stanisław Kopeć: To komu podporządkowany będzie Radom?)

Wojewodzie, z wyjątkiem zadań dotyczących rolnictwa ekologicznego.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Teraz głos mają senatorowie.

Prosimy bardzo.

Senator Józef Dziemdziela:

Ja mam jeszcze pytanie doprecyzowujące. Pytam o Radom.

Pani minister mówi, że pół będzie podlegało wojewodzie, a pół dyrektorowi krajowego centrum. No, to tak nie bardzo, bo albo ma być jedno, albo drugie – albo są wojewódzkie, albo centralne. I dlatego uważałem, że pani minister zgodzi się na tę poprawkę w art. 19 wyłączającą Radom – powiedzmy, że to jest konsekwencją – gdzie mówimy o regionalnych centrach, i Radom jest tam włączony, które przekształcają się we właściwe miejscowo ośrodki doradztwa. W związku z tym, jeżeli to tak zostanie, to nie mówmy, że to będzie Krajowe Centrum Doradztwa Ekologicznego, bo to powinno wejść do pktu 1 – no, tak logicznie rozumiem – i będą te trzy oddziały.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Nie będzie...)

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Jeżeli można, Pani Minister, dziękuję bardzo.

Pan senator Krzysztof Borkowski poprosił o głos.

Proszę.

Senator Krzysztof Borkowski:

Przy tym temacie, o którym, Panie Przewodniczący, teraz dyskutujemy, chciałbym dać taką myśl, która na pewno nie przejdzie, ale jednocześnie zadać pytanie, dlaczego Radom, dlaczego nie te pozostałe regionalne centra doradztwa rolniczego. Dlaczego nie mamy wykorzystać tego, co było, czyli czterdziestu dziewięciu centrów, i nie powołać czterdziestu dziewięciu centrów na bazie byłych województw i jedno centrum w Brwinowie, któremu by podlegały te centra?

Powiem, jak to było na przykład u mnie w Siedlcach. Był zespół szkół rolniczych, była Akademia Podlaska o profilu rolniczym i był ośrodek doradztwa rolniczego, wszystko to było razem. Dlaczego tego nie wykorzystać, skoro dzisiaj rolnik musi być bardzo uświadomiony, wykształcony? To by było przejrzyste i jasne. Czy by nie pójść w takim kierunku?

Chciałbym tę myśl podrzucić pani minister i żeby pani minister ustosunkowała się do tego przy tym punkcie.

Dalej, w czasie dyskusji, pozwolę sobie jeszcze zabrać głos, ale chciałbym uzyskać odpowiedź na to pytanie, bo dziś, według mnie, art. 19 pkt 2 traktuje to bardzo wybiórczo i dla mnie jest to niejasne. Może skorzystajmy z tego, co było, bo to było bardzo dobre. Przeważnie sześć, siedem powiatów pod takie centrum by podlegało, byłoby blisko, wszyscy rolnicy mogliby być bardzo usatysfakcjonowani i to doradztwo rzeczywiście byłoby bardzo blisko rolnika czy też przetwórstwa rolnego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Krzysztof Jurgiel.

Senator Krzysztof Jurgiel:

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, chcę nie zgodzić się z wypowiedzią pani minister, dotyczącą przekazywania zadań izbom rolniczym. Uważam, że powinna nastąpić decentralizacja zarządzania, w tym szczególnie środkami przeznaczonymi na doradztwo rolnicze, bo centralizacja nie jest, moim zdaniem, wskazana. Dlatego też uważam, że jednostki doradztwa rolniczego powinny mieć zapisaną ustawowo możliwość przekazywania części zadań do realizacji przez izby rolnicze.

I teraz druga sprawa, którą chciałbym poruszyć. Czy nie byłoby zasadne, aby w skład rady wchodził przedstawiciel zgłoszony przez organizacje jednostek samorządu terytorialnego, chociażby przez Związek Gmin Wiejskich RP, skoro mamy zapisane w art. 5 ust. 1 pkt 2, że przy realizacji zadań uwzględnia się kierunki rozwoju wyznaczone w regionalnych i lokalnych programach rozwoju rolnictwa. Te programy mają być opracowywane przez gminy i przez powiaty. Czy przedstawiciel, powiedzmy, stowarzyszenia gmin nie powinien też brać w tym udziału?

Panie Przewodniczący, czy teraz zgłaszamy poprawki, czy później?

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Jeżeli można, właśnie byśmy zaczęli, bo jesteśmy do tego przygotowani.

Proszę bardzo, Kolego Senatorze.

Senator Krzysztof Jurgiel:

Może na razie zgłoszę proponowaną już poprawkę do art. 4 ust. 2 pkt 6, który ma otrzymać brzmienie: mogą prowadzić doświadczalnictwo. A więc należy wykreślić tę dalszą część. Taka była propozycja Związku Gmin Wiejskich RP.

Jeśli chodzi o art. 9 ust. 5 pkt 2, to chciałbym, aby w skład rady wchodziło trzynastu członków, czyli aby ust. 5 zaczynał się właśnie od tego, oraz aby dodać ppkt e, a więc dodać jednego przedstawiciela organizacji jednostek samorządu terytorialnego, i ppkt f, który brzmiałby: jeden przedstawiciel zgłoszony przez izbę gospodarczą banków spółdzielczych.

Uważam, że skoro to ma być organ opiniodawczo-doradczy, to byłoby dobrze, żeby przedstawiciel instytucji finansowych wchodził w jego skład na zasadach ustawowych, a nie na zasadzie łaski pana dyrektora ośrodka.

Na razie zgłaszam te dwie poprawki, a później ewentualnie jeszcze będę mógł zgłosić inne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Kto jeszcze ktoś z senatorów chciałby zabrać głos? Nikt.
Proszę bardzo, Pani Minister.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Krajowe Centrum Rolnictwa Ekologicznego w Radomiu w Regionalnym Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich zostało utworzone przez zarządzenie dyrektora Krajowego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Brwinowie w dniu 1 sierpnia 2003 r.

Zespół zadaniowy został utworzony w ramach etatów w Regionalnym Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Radomiu. Dziś w skład zespołu zadaniowego wchodzi dwanaście osób – są to głównie specjaliści branżowi. Do zadań tego zespołu należy prowadzenie doradztwa w zakresie rolnictwa ekologicznego.

Druga kwestia, bardzo ważna, to jest to, że w Sądzie Rejonowym w Radomiu w VI Wydziale Ksiąg Wieczystych trwa postępowanie o dokonanie sprostowania w księdze wieczystej oraz ujawnienie w księgach wieczystych jako właścicieli nieruchomości, będących w zarządzie tego ośrodka, Skarbu Państwa, w trwałym zarządzie Krajowego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Brwinowie.

Nowy wpis zastąpi poprzednio uzyskany wpis o brzmieniu: Skarb Państwa, w trwałym zarządzie Regionalnego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Radomiu.

Według informacji uzyskanych właśnie w Radomiu postanowienie regulujące sytuację prawną nieruchomości będących w zarządzie może zostać wydane około 15 października.

To regionalne centrum, zatrudnia około stu osiemdziesięciu osób i działa na obszarach około ośmiu powiatów.

Zaproponowane poprawki w takim brzmieniu burzą cały sens ustawy i jak gdyby powodują dodanie trzeciego oddziału, tak jak pan poseł mówił. W związku z tym proponowaliśmy, żeby jedynie wydzielić, to jako część zadaniową, jednostkę rolnictwa ekologicznego, a nie tworzyć dodatkową jednostkę podporządkowaną Brwinowowi. Takie byłoby nasze rozwiązanie. Wychodziłoby ono naprzeciw poprawkom i propozycjom panów senatorów, żeby te zadania były podporządkowane jednostce centralnej, ale nie zburzyłyby konstrukcji całego doradztwa, przyjętej w tym projekcie ustawy.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak to można nazwać.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję, Pani Minister.

Szanowni Państwo, przechodzimy do części obrad związanej z formułowaniem wniosków.

Bardzo proszę, Panie Prezesie – krótko, jeżeli można.

Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych Jan Ardanowski:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Jeszcze powiem krótko, zanim przejdziecie do rozstrzygnięć, że Senat jest Izbą Wyższą, która ma pilnować spójności legislacyjnej, dlatego muszę się odnieść do możliwych korelacji między dwiema ustawami – ustawą o izbach rolniczych z 1995 r. z poprawkami z 2001 r. i ustawą, która w tej chwili jest rozpatrywana.

Ustawa o izbach rolniczych mówi, że izby rolnicze wykonują zadania własne oraz zadania, które mogą być im przekazane w drodze innych ustaw.

W tym przypadku powstaje pytanie, czy w tej ustawie można przekazać zadania izbie rolniczej. Tu nie ma żadnej sprzeczności z konstytucją, jak twierdziła pani minister. Ponadto chcę jeszcze raz podnieść tę kwestię, że jeżeli nie wprowadzimy wprost możliwości przekazywania zadań, to art. 4 ust. 5 ustawy, nad którą państwo senatorowie pracujecie, mówi wyraźnie, że jednostki doradztwa rolniczego wykonują zadania, o których mowa w ust. 1 i 2, samodzielnie. A więc jeżeli nie zmieni się tego w tej ustawie, to ośrodek doradztwa rolniczego nie ma żadnych możliwości, nawet gdyby chciał, przekazania komukolwiek jakichkolwiek zadań.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Gdyby jeszcze pani minister odniosła się do tego problemu...

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Panie Przewodniczący, wyposażenie jednostek doradztwa w osobowość prawną powoduje, że jako każda państwowa osoba prawna może zlecić wykonywanie tych zadań innemu podmiotowi. Moje zastrzeżenia dotyczące niezgodności z konstytucją

polegają na tym, że nie możemy wpisać jednego podmiotu, a pozostawić inne podmioty będące w tym obszarze. Gdybyśmy powierzyli zadania tylko izbom rolniczym, a zapomnieli na przykład o związkach zawodowych, o innych podmiotach... Na tym to polega. Nie ma takiego ograniczenia, żeby te zadania nie mogły być powierzane izbom rolniczym.

Jeżeli w tym kontekście, o którym powiedziałam, budzi pewne zastrzeżenie przepis art. 4 ust. 5, że jednostki doradztwa wykonują zadania samodzielnie, to należałoby, Wysoka Komisjo, rozważyć możliwość ewentualnej zmiany tego przepisu, tak żeby nie budził pewnych wątpliwości, że każdemu podmiotowi można zlecić wykonywanie tych zadań.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To jest art. 4 ust. 5.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do precyzowania wniosków.

Pan senator Dziemdziela ma głos.

Proszę bardzo.

(Brak nagrania)

Senator Józef Dziemdziela:

...ja mówię o art. 2 ust. 4 – ostatni. Chodzi o zamianę tych punktów.

To będzie konsekwencją.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Przepraszam, Kolego Senatorze.

Mam prośbę. Żeby mieć jasność co do tych poprawek, prosiłbym, gdyby pani minister mogła, aby zechciała pani w tej chwili ustosunkować się do tej sprawy, choć nie mamy tego na piśmie. Prosimy bardzo.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk:

Do tych poprawek?)

Tak.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Panie Przewodniczący, chciałabym zobaczyć na piśmie te poprawki. Co do wykreślenia tego, że jednostki doradztwa rolniczego nie prowadzą działalności gospodarczej z zastrzeżeniem art. 4 ust. 3, polega na tym, że w art. 4 mamy cały katalog zadań nieodpłatnych. Chodzi o to, żeby nie budziło wątpliwości to, że tych zadań nie można wykonywać w ramach działalności gospodarczej, chodzi o wskazanie, wyciągnięcie przed nawias tego, że te zadania są wykonywane nieodpłatnie i nie mogą one być traktowane jako działalność gospodarcza prowadzona przez jednostki doradztwa.

Senator Józef Dziemdziela:

Ale w art. 4 zostaje ust. 3, czyli odnośnie do katalogu wykonywanych zadań zapis „Jednostki doradztwa rolniczego realizują zadania z zakresu doradztwa rolniczego, o których mowa w ust. 1 i 2, nieodpłatnie” zostaje.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Tak.*)

To zostaje, ja tego nie wykreślam. Mówiłem tylko o pktcie 4 w art. 2, że wyrazy „z zastrzeżeniem” ja bym wyrzucił. Konsekwencją byłby ust. 4 w art. 4: w ramach doradztwa rolniczego jednostki doradztwa mogą odpłatnie wykonywać usługi, w szczególności w zakresie...

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Panie Senatorze, ja jestem wzrokowcem, jeżeliby pan zechciał napisać...*)

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Jeżeli można, Pani Minister, kolega wiceprzewodniczący ma głos.
Proszę bardzo.

Senator Sławomir Izdebski:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Myślę, że te procedury należałoby troszeczkę zmienić, ponieważ niektóre poprawki są dzisiaj zgłaszane, ale nie są przygotowane na piśmie, a przecież, jak ktoś powiedział, jesteśmy izbą wyższą polskiego parlamentu, gdzie prawo musi być naprawdę dopieszczone, tak się wyrażę.

I moja propozycja jest taka, żeby te poprawki, na przykład nad poprawkami senatora Kozłowskiego, które są przygotowane na piśmie, głosować dzisiaj. Tych zaś senatorów, którzy nie mają poprawek przygotowanych na piśmie, proszę o ich przygotowanie i złożenie na forum Senatu. Wtedy zastanowimy się nad tym, bo ja, jako senator i wiceprzewodniczący komisji, współodpowiadam za jakość stanowionego tutaj prawa, więc również chciałbym się zapoznać z tymi poprawkami, bo dziś nie wiem, jak mam głosować.

Taka jest moja propozycja. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję, Kolego Przewodniczący.

Szanowni Państwo, dzisiaj mamy na piśmie nie tylko poprawki senatora Kozłowskiego, ale również opinię Biura Legislacyjnego, mamy też na piśmie propozycje izby rolniczej, mamy poprawki senatora Jurgiela, który przed chwilą je przekazał, i gdyby senator Dziemdziela również złożył poprawki na piśmie, to można by procedować w sposób jednoznaczny.

Prosimy, Senatorze.

Senator Józef Dziemdziela:

Panie Przewodniczący, ja żadnego regulaminu nie łamię, bo na piśmie składa się marszałkowi podczas debaty. Przepraszam bardzo, nie miałem obowiązku przygoto-

wania tego na piśmie, dlatego nie złożyłem. Jeżeli komisja tak przegłosuje, to się poddam, ale ja nie miałem obowiązku złożenia tego na piśmie. Regulamin wyraźnie mówi, że na posiedzeniu komisji mogę składać je ustnie.

Oczywiście, możemy tu w trójkę bliżej usiąść, żeby pani minister widziała, bo ja te poprawki mam sprecyzowane, ale nie żeby mnie odsyłać z tymi poprawkami na debatę plenarną.

Oczywiście, komisja może nie przyjąć tych poprawek, ale ja mam prawo je zgłosić w formie ustnej na posiedzeniu komisji, w pierwszym czytaniu, natomiast w drugim czytaniu mam obowiązek złożenia na piśmie panu marszałkowi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.
Jeżeli można, senator Jurgiel.

Senator Krzysztof Jurgiel:

Jeszcze mam jedną poprawkę na piśmie dotyczącą art. 9 ust. 7, ponieważ przyjęto, że w skład rady wchodzi wyłącznie osoby, które mają co najmniej średnie wykształcenie. Myślę, że nie ma powodu do takiego ograniczania. W związkach zawodowych są przedstawiciele, którzy mają przygotowanie rolnicze, prowadzą długo gospodarstwo rolne i mają odpowiednie kursy, kwalifikacje, szkoły zawodowe, a nagle trzeba, żeby miał wykształcenie średnie. To chyba jest zbędne ograniczenie.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Pan senator ma to na piśmie. Za chwilę przejdziemy do procedowania.
Jeżeli można, Pani Minister... Czyli pani nie jest w stanie w tej chwili odnieść się w sposób jednoznaczny do propozycji...

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Nie, chciałabym zobaczyć te poprawki na piśmie. Jest to konsekwencja kilku przepisów, zmiany dotyczące bardzo zasadniczych kwestii, właśnie dotyczących zadań, więc chciałabym, żeby te poprawki były sformułowane na piśmie. I o to mogę tylko prosić pana senatora, nic więcej.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dobrze.

Mam pytanie, Panie Senatorze Dziemdziała: czy w związku z tym, że teraz przystąpimy do rozpatrywania poprawek, które mamy zapisane, w uzgodnieniu z panią mecenas nie mógłby pan przenieść tego na papier w ciągu kilkunastu minut?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ale nie, będzie przerwa dla was, a my będziemy omawiać inne poprawki, nie głosować, tylko omawiać. Jest taka możliwość? Skoro jest, to prosimy bardzo.

A my przeszlibyśmy do poprawek, które mamy zgłoszone. Mamy poprawki zgłoszone przez senatora Jurgiela. To są poprawki, które zostały zaprezentowane przed chwilą w sposób jednoznaczny.

A więc tak, poprawka pierwsza do art. 9: w skład rady wchodzi nie jedenastu, ale trzynastu członków. Jeden przedstawiciel dodatkowy to jest przedstawiciel organizacji jednostek samorządu terytorialnego, a drugi to przedstawiciel zgłoszony przez izbę gospodarczą banków spółdzielczych.

Zarówno do pktu 1, jak i pktu 2, w którym chodzi o ośrodki doradztwa, proponuje się dodać ppkt e i ppkt f.

Pani Minister, może do tego byśmy się odnieśli. Proszę bardzo.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, przepis art. 9 ust. 5 pkt 2 stanowi, że w skład w ośrodkach doradztwa wchodzi po jednym przedstawicielu właściwego miejscowo wojewody i marszałka województwa, czyli mamy reprezentanta jednostki samorządu, którym jest marszałek województwa.

(Głos z sali: On może wyznaczyć przedstawiciela...)

Tak, więc mamy już przedstawiciela samorządu.

Co do przedstawiciela, Pani Senatorze, Wysoka Komisjo, zgłoszonego przez izbę gospodarczą banków spółdzielczych, to odnosiłam się do tej uwagi. Rady są ciałem opiniodawczo-doradczym, których skład jest nastawiony bardziej na podmioty, które są tutaj reprezentowane, chodzi o związki zawodowe, o przedstawicieli organów administracji rządowej i samorządowej.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Przepraszam, Pani Minister.

Dziękujemy naszemu sprawozdawcy, wiceprzewodniczącemu sejmowej komisji, koledze Kopciowi. Dziękuję serdecznie.

(Senator Krzysztof Jurgiel: Ja chciałbym...)

Chwileczkę, dajmy skończyć pani minister, jeżeli można.

(Senator Krzysztof Jurgiel: Przepraszam, myślałem, że pani minister skończyła.)

Chwileczkę.

Proszę bardzo.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Nie widzę potrzeby, żeby banki, jak już się wypowiadałam, żeby jednych przedsiębiorców wyróżnić, bo to byłoby, jak sądzę, wysoce nierówne traktowanie banków.

Ogólnie konkluzja jest taka, że rząd jest przeciwny wprowadzeniu tej poprawki.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Następna poprawka: art. 4 ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie...

(*Głos z sali*: Czy ja będę mógł...)

Tak, za chwilę, tylko jeszcze do drugiej poprawki pani minister by się odniosła.

W art. 4 ust. 2 chodzi o doświadczalnictwo, a mianowicie, żeby zostawić zapis: ośrodki doradztwa mogą prowadzić doświadczalnictwo, a skreślić dalszą część: odmianowe w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Panie Przewodniczący, brzmienie tego przepisu było kilkakrotnie omawiane i sprawdzane, konsultowane ze specjalistami w zakresie nasiennictwa. Jest to przepis poprawny i zgodny z ustawą o nasiennictwie. Brzmienie tej ustawy zostało uzgodnione z przepisami ustawy o nasiennictwie i nie ma tutaj żadnego ograniczenia, że mamy tylko doświadczalnictwo odmianowe.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Trzecia poprawka senatora Jurgiela dotyczy art. 9 na stronie 6 druku. Przechodzimy na stronę 7, tu mamy ust 7, w którym skreślamy pkt 2: mają co najmniej średnie wykształcenie.

A więc chodzi o skreślenie w ust. 7 punktu 2: mają co najmniej średnie wykształcenie.

Prosimy, Pani Minister.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Panie Przewodniczący, sędzę, że to zostawię do rozważenia Wysokiej Komisji. To jest organ opiniodawczo-doradczy, i zostawilibyśmy to. Po prostu chcieliśmy minimalnie chociaż postawić tę poprzeczkę wykształcenia.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję.

Proszę, senator Jurgiel.

Senator Krzysztof Jurgiel:

Chciałbym tylko odnieść się do sprawy przedstawiciela jednostek samorządu.

Chcę przypomnieć, że jeśli chodzi nawet o wypełnianie wniosków o dopłaty, to stowarzyszenie gmin województwa podlaskiego zgłosiło propozycję w Łomży, żeby przyjąć pewne rozwiązania. I to nie jest to samo. Przedstawiciel marszałka to będzie urzędnik, a związek gmin, powiedzmy, województwa podlaskiego to jest organizacja samorządowa działająca wśród wszystkich wójtów.

Uważam, że przedstawiciel takiej organizacji powinien tam być, skoro mamy aż sześciu przedstawicieli związków zawodowych. To są organy, które mają swój program działania.

Tak że chciałbym podtrzymać ten wniosek. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo, mamy zgłoszone konkretne wnioski. Proponuję, abyśmy głosowali nad wszystkimi razem na zakończenie posiedzenia, tak jak zawsze.

A teraz przystępujemy do omówienia kolejnych wniosków, tym razem wniosków przygotowanych przez senatora Kozłowskiego.

Czy mamy te wnioski na piśmie, Pani Minister?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Tak.)

Mamy.

Czy senator Kozłowski zechciałby je omówić?

Prosimy bardzo.

Senator Marian Kozłowski:

Zebrałem te wnioski po konsultacji w terenie z pracownikami ośrodków doradztwa rolniczego. To są odczucia ludzi, którzy właśnie tam pracują.

Najważniejszy wniosek, jak mi się wydaje, dotyczy podporządkowania wszystkiego właściwemu ministrowi – tak w terenie to jest odczuwane. Ja wyczuwam, że oni mają obawy co do podporządkowania się wojewodom, natomiast mają zaufanie do ministra. No, jeśli już nie minister, to niech Krajowe Centrum dalej dysponuje wojewódzkimi ośrodkami. Przecież mamy już tego przykłady w Polsce. Są trzy agencje rządowe związane z rolnictwem. Ich centrum jest w Warszawie, podległe ministrowi, a dalej oni już zarządzają w terenie. Jest inspekcja sanitarna, która też ma pionową organizację.

Niedawno inspekcję weterynaryjną podporządkowaliśmy wojewodom, na życzenie rządu, a ostatnio minister Pilarczyk wygadał się, że już tego żałuje, więc może jednak zostawmy wszystko ministrowi. Jest to państwowe doradztwo i ministrowi będzie łatwiej zarządzać niż tym szesnastu... Nawet zapowiedziane już jest powstanie siedemnastego województwa, czego bym nie życzył, bo to jest dalsze rozdrobnienie.

A więc zostawmy to ministrowi lub krajowemu centrum, skoro mamy dobre tego przykłady w Polsce. Dlatego składam ten wniosek.

Jeśli rząd będzie się bardzo upierał, no, to przecież nie będzie tragedii z tego, że będzie tak, jak chce rząd. No, ja to daję pod rozwagę komisji.

Inne wnioski są może mniej istotne. W tej sprawie rząd już się wypowiedział, zresztą we wszystkich sprawach.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję.

Pani Minister, prosimy się odnieść do tego wniosku.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:

Panie Senatorze Kozłowski, choć bardzo pana lubię i, jak zawsze, bardzo cenię pana uwagi i opinie, bo pan wypowiada się w sposób bardzo wyważony, to w tej kwestii będę z panem polemizowała, ponieważ obecnie tylko regionalne ośrodki są podporządkowane Brwinowowi, a cała struktura organizacyjna jest związana ze strukturą wojewodów. My nie chcemy burzyć tego systemu, który został stworzony.

Nie mogę zmienić swojego stanowiska i poprzeć tej poprawki, która zmierza do podporządkowania tego ministrowi, przede wszystkim ze względu na skutki finansowe, jakie by się z tym wiązały. I to jest podstawowy argument, który chciałabym podać pod rozwagę panu i Wysokiej Komisji. Nie sądzę, żeby w strukturze wojewodów mogłoby zostać zakłócone funkcjonowanie doradztwa.

Kilkunastoletni brak ustawy zrobił w funkcjonowaniu doradztwa bardzo dużo szkody, ponieważ nie było wiadomo, komu to jest podporządkowane, w każdym województwie było to inaczej zorganizowane. Miejmy nadzieję, że podporządkowanie tego w całości wojewodom i uporządkowanie struktury w całym kraju będzie sprzyjało poprawie funkcjonowania doradztwa w Polsce. Wyposażenie jednostek doradztwa w osobowość prawną, również w możliwość absorpcji środków unijnych, będzie ku temu kierowało.

Minister rolnictwa w tak dużym kraju nie jest chyba w stanie ogarnąć bardzo odległych od siebie jednostek doradztwa i nadzór ministra nie usprawni funkcjonowania tych jednostek. To musi być specyfika każdego województwa i taki jest cel tej ustawy.

Co do kolejnych zgłoszonych przez pana poprawek, dotyczących zadań, powiem, jeżeli pan i Wysoka Komisja pozwolą, że to są bardzo cenne uwagi. Sprawa rozszerzenia katalogu zadań odpłatnych była już omawiana. Chcielibyśmy do pana poprawki dodać pewne kwestie i przyjąć poprawkę dotyczącą zadań odpłatnych, a nawet rozszerzyć te zdania.

W poprawce trzeciej chodzi o dodanie przed art. 23 artykuł o brzmieniu: przypisy ustawy zawarte w art. 20 i 22, w których mówi się o Krajowym Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Brwinowie oraz oddziałach Krajowego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Poznaniu i Krakowie, regionalnych centrach doradztwa w Barzkowicach, w Płońsku, Przysieku, Radomiu, Starym Polu, Wrocławiu, Częstochowie, wojewódzkich ośrodkach doradztwa, dotyczą również ich jednostek organizacyjnych, gospodarstw pomocniczych.

Stanowisko rządu w tej sprawie jest takie, że proponujemy, niestety, tę poprawkę odrzucić. Zgodnie bowiem z przepisami ustawy o finansach publicznych, gospodarstwem pomocniczym jest wyodrębniona z jednostki budżetowej, pod względem organizacyjnym i finansowym, część podstawowej działalności lub działalność uboczna. Art. 20 ust. 3 mówi, że gospodarstwo pomocnicze tworzy, przekształca w inną formę organizacyjno-prawną i likwiduje kierownik jednostki budżetowej. Gospodarstwo pomocnicze jest częścią jednostki budżetowej, i nie może funkcjonować samodzielnie.

Takie jest nasze stanowisko w tej sprawie.

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: A dalej?)

Jeśli chodzi o tę uwagę, że ustawa nie dostosowuje doradztwa do zasad, jakie będą obowiązywały w Unii Europejskiej pod rządami nowej Wspólnej Polityki Rolnej, to, z całym szacunkiem do pana senatora, będę polemizowała z tym poglądem, bo jest to akt rangi ustawowej, który stwarza, zgodnie z przepisami rozporządzenia 1782

z 2003 r., obowiązek przewidziany w tych ustawach, a mianowicie, że do 2007 r. kraje członkowskie muszą stworzyć system doradztwa rolniczego dla rolników. Ta ustawa właśnie stwarza ten system doradztwa. W każdym województwie porządkuje ona strukturę organizacyjną, w każdym określa katalog zadań odpłatnych, katalog zadań nieodpłatnych. I to jest właśnie stworzenie systemu doradztwa.

Oczywiście, można mówić, że pewne kwestie nie zostały tutaj uregulowane, a mianowicie te dotyczące statusu doradcy, odpowiedzialności cywilnej za świadczone usługi, systemu podnoszenia kwalifikacji doradców, ale należy spojrzeć również na inne przepisy, na przykład na rozporządzenie ministra pracy i polityki społecznej z 10 grudnia 2002 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania. W tym katalogu jest wyszczególniony zawód doradcy, i mamy tę kwestię już uregulowaną w innych przepisach.

Stwórzmy ramy na początek funkcjonowania... Można mówić, że nie mamy całego kompleksu systemowego, ale to jest właśnie początek budowy systemu doradztwa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję, Pani Minister.
Proszę, Panie Senatorze.

Senator Marian Kozłowski:

Chcę powiedzieć, że ja bardzo cenię resort rolnictwa i rozwoju wsi. Pani minister faktycznie ma na mnie ogromny wpływ, bo polemizuje lub wyjaśnia w sposób rzeczowy, jest bowiem doktorem prawa, to trzeba podkreślić, mimo młodego wieku jest już doktorem prawa. No, obecny tu pan profesor Kowalczyk też ma na mnie ogromny wpływ, jeśli chodzi o politykę resortu.

Tak że te wyjaśnienia, które pani minister przedstawiła, są dla mnie wystarczające i do zaakceptowania. Dziękuję.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.)

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo, chciałbym, żebyśmy w tej chwili przeszli do kolejnych poprawek.

Może zaczniemy od opinii Biura Legislacyjnego.

W związku z tym, że jest ona na piśmie, to dla oszczędności czasu bardzo proszę, Pani Minister, od razu o omówienie tych propozycji.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Propozycja pierwsza. W art. 2 w ust. 1 pkt 2otrzymuje brzmienie: szesnaście wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego, których terytorialny zasięg działania

obejmuje obszar województwa właściwego ze względu na siedzibę tego ośrodka, zwane dalej ośrodkami doradztwa.

Panie Przewodniczący, czy jeżeli rząd proponuje przyjąć daną propozycję poprawki, to mam mówić, że należy ją przyjąć?

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Oczywiście.)

Pierwszą propozycję poprawki należy przyjąć.

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Dziękuję, proszę przejść do drugiej.)

W art. 6 w ust. 5 Biuro Legislacyjne proponuje skreślić wyrazy „od wojewody”. Należy to przyjąć.

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Dziękuję bardzo, prosimy – trzecia propozycja poprawki.)

Jest to uwaga dotycząca art. 8 ust. 4: w przepisie tym zwalnia się jednostki doradztwa rolniczego z obowiązku uiszczania opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nabytego w trybie przepisu ustawy. Proponujemy, aby przepis utrzymać w obecnym brzmieniu. Uiszczenie opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego może poważnie uszczuplić i tak już ograniczony budżet jednostek doradztwa rolniczego. Proponowana poprawka stawia w pozycji uprzywilejowanej Zasoby Własności Rolnej Skarbu Państwa. W związku z tym zaproponowaliśmy utrzymanie brzmienia tego przepisu w wersji przekazanej do Senatu.

Trzecia propozycja poprawki...

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Przepraszam, pani przed chwilą omawiała propozycję poprawki...)

Uwagę dotyczącą art. 8 ust. 4.

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Art. 8 ust. 4.)

Tam mamy dwa razy trójkę.

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Jako drugą część.)

Tak, bo mamy dwa razy trójkę, Panie Przewodniczący.

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Ano właśnie. Czyli pani proponuje, aby tego nie przyjmować.)

Tak.

(Głos z sali: I to koniec.)

Nie, nie ma tak dobrze.

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Prosimy dalej, Pani Minister.)

W art. 20 ust. 1 w pkt 1, 2 i 7 wyraz „nieruchomości” proponuje się zastąpić wyrazem „grunty”. Proponujemy to przyjąć.

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Dziękuję bardzo, następna propozycja.)

Jeśli chodzi o art. 20, to była raczej, Panie Przewodniczący, sugestia, opinia wyrażona przez Biuro Legislacyjne.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Ale chwileczkę. Proszę zakończyć, Pani Minister. To była opinia, tak?)

Tak. Uważamy, że nie znajduje to jednak uzasadnienia. Prawa majątkowe osób trzecich są tutaj wystarczająco zabezpieczone.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Chwileczkę, proszę dokończyć.)

Wątpliwości dotyczące praw majątkowych osób trzecich nie znajdują uzasadnienia. Ogólne reguły dotyczące praw rzeczowych, zawarte w kodeksie cywilnym, jak

sądzę, mają zastosowanie również w tym przypadku. Prawa wynikające ze zobowiązań, takich jak dzierżawa czy najem, są określone przez kodeks cywilny. No, naprawdę nie widzę od strony formalnoprawnej możliwości innego uregulowania. Może pani mecenas ma inne argumenty, dodatkowe, na które my nie zwróciliśmy uwagi.

Jeżeli chodzi o przyjęcie w ustawie zasady wydawania decyzji administracyjnych stwierdzających nabycie przez ośrodki doradztwa rolniczego użytkowania wieczystego, ewentualna ochrona praw majątkowych osób trzecich jest zabezpieczona między innymi przez możliwość występowania w postępowaniu administracyjnym jako strona.

I tutaj też ogólne przepisy...

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Skończyła pani, Pani Minister?)

Tak. Szóstą propozycję poprawki proponujemy przyjąć.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Szóstą przyjąć od razu, tak?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Tak.)

A więc tu nie ma kłopotów.

Dziękuję bardzo.

Prosimy, Pani Mecenas, odnieść się do piątej uwagi.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Hanna Kaśnikowska:**

Co do piątej... Co do czwartej, to jeszcze chciałabym zapytać, co z organem wyższego stopnia, odwoławczym od decyzji, które będą wydawane, bo to nie jest oczywiste i mogą być problemy w praktyce. Kto będzie organem odwoławczym od decyzji o przekształceniu mienia? To nie wynika z k.p.a.

Staralam się poddać to pod rozwagę ministerstwu, żeby może zastanowić się nad tym i wypracować jakieś rozwiązanie, jeżeli nie teraz, to na posiedzenie Senatu.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: No dobrze.)

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Proszę, Pani Minister.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Jeżeli chodzi pani mecenas o wskazanie przede wszystkim organu wyższej instancji, odwoławczego, to w takim razie to jest zasadne, rozważymy to i przygotowujemy...

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Dla naszego sprawozdawcy.)

Tak.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

W takim razie mamy jasną sytuację, że będzie jeszcze niejako dodatkowa poprawka.

Teraz przejdziemy do propozycji izb rolniczych, które przejął jako poprawki senator Jurgiel, jak rozumiem. To są dwie poprawki.

W art. 4 ust. 5 otrzymuje brzmienie: jednostki doradztwa rolniczego wykonują zadania, o których mowa w ust. 1 i 2, samodzielnie, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 3. I dalej: w art. 15 dodaje się ust. 3–5. Ust. 3 w brzmieniu: ośrodek doradztwa może na podstawie umowy powierzyć właściwej miejscowo izbie rolniczej wykonywanie niektórych zadań z zakresu doradztwa rolniczego, o których mowa w art. 4 ust. 2, zapewniając środki finansowe na ich wykonanie; ust. 4 w brzmieniu: umowa, o której mowa w ust. 3, powinna określać w szczególności szczegółowy wykaz zadań i termin ich realizacji, wysokość środków finansowych należnych za wykonanie zadań i tryb ich przekazywania, tryb kontroli wykonywania zadań oraz sposób rozliczenia przekazanych środków finansowych i zasady zwrotu niewykorzystanej ich części; i ust. 5 w brzmieniu: izba rolnicza realizuje zadania z zakresu doradztwa rolniczego powierzone na podstawie umowy, o której mowa w ust. 3, na rzecz innych podmiotów, nieodpłatnie.

Prosimy bardzo, Pani Minister.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Panie Przewodniczący, rząd jest przeciwny przyjęciu tej poprawki.

Jak już mówiłam, umożliwienie tylko izbom rolniczym przejmowania zadań od jednostek doradztwa budzi pewne wątpliwości, wręcz konstytucyjne, dlaczego tylko izbom, a nie innym podmiotom. Powstanie na przykład wątpliwość, dlaczego nie związkom zawodowym i innym. Jest prawna możliwość, na szczeblu każdego dyrektora, podpisania umowy o możliwości... Jeżeli jednak budziłyby pewne wątpliwości art. 4 ust. 5, do którego już się odnosiłam, mówiący, że jednostki doradztwa mają wykonywać zadania samodzielnie, w którym chodzi o to, żeby nie powoływać do wykonywania tych zadań podwykonawców, to możemy na następne posiedzenie lub dla pana senatora sprawozdawcy przygotować poprawkę do art. 4 ust. 5.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Pani Minister, jeżeli dobrze zrozumieliśmy, gdyby propozycja zaprezentowana przez izby, a przejęta przez senatora Jurgieła, została przyjęta, to wtedy na przykład inne związki rolnicze wystąpiłyby do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem, dlaczego nie zapisano w ustawie upoważnienia dla nich, tak? Ja tak to rozumiem.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Tak, Pani Przewodniczący.)

A obecnie istnieje prawna możliwość, aby izbom to przekazać, tak?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Tak.)

Rozumiem, że jednocześnie, aby to ułatwić, należałoby sformułować dodatkową poprawkę, która by to umożliwiła, tak?

Proszę bardzo, Pani Minister.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Nie, państwowa osoba prawna w swojej samodzielności... Właśnie dzięki osobowości prawnej ona może sama zaciągać zobowiązania i przekazywać swoje zadania, może na podstawie zwykłej umowy cywilnoprawnej powierzyć te zadania.

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Dobrze. A co by pani proponowała tu jeszcze uszczegółwić?)

Tylko kwestię związaną z wątpliwością, którą zgłosił pan senator Dziemdziała, dotyczącą art. 4 ust. 5: jednostki doradztwa rolniczego wykonują zadania, o których mowa w ust. 1 i 2, samodzielnie.

Ale, Panie Senatorze, chciałabym rozwiać pana wątpliwości, bo dotyczy to tylko zadań nieodpłatnych, oczywiście, można przekazać te zadania, ale nie są za nie pobierane pieniądze.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Do tego przejdziemy za chwilę.

(Senator Krzysztof Borkowski: Izba to nie jest związek zawodowy.)

Właśnie za chwilę wrócimy do tego.

Panie Prezesie Ardanowski, mamy stanowisko rządu. Bardzo proszę odnieść się do tego.

Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych Jan Ardanowski:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Przede wszystkim chcę nadmienić, że ta poprawka w pracach podkomisji na wniosek posłów została przygotowana przez resort. Została ona przygotowana właśnie w takim brzmieniu, nie była w niczym zmieniana, przygotował ją resort, pani minister Oleszczuk i jej służby, i wtedy nie budziła wątpliwości i sprzeczności konstytucyjnych. Jeżeli występuje sprzeczność konstytucyjna, to proszę wskazać konkretny punkt, gdzie występuje niezgodność prawna z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

Chcę wyraźnie powiedzieć, że ustawa o izbach rolniczych mówi o tym, że izby rolnicze mogą przejmować zadania wynikające z innych ustaw, czyli nie ma żadnej przeszkody do ustalenia w tej ustawie możliwości przekazywania zadań izbom rolniczym.

Chcę też wyraźnie powiedzieć, że izby rolnicze są przygotowane do przejmowania różnych zadań, jeżeli ustawy to na nie nałożą. Jest to samorząd zawodowy, który w tej chwili liczy już kilkaset pracowników, osób, które nie są wykorzystane. Należałoby więc, wprowadzając tę ustawę, taką możliwość przewidzieć.

Czy to spowoduje reakcję innych organizacji? Samorząd rolniczy nie jest jedną z wielu organizacji rolniczych, proszę to bardzo poważnie wziąć pod uwagę.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Pani Minister, skoro ta poprawka niejako, tak teraz zrozumiałam, była w projekcie rządowym, następnie poseł sprawozdawca powiedział, że nie ma nic przeciwko tej

poprawce, bo ona niejako wypadła dopiero w trzecim czytaniu, to proszę odnieść się do tych dwóch kwestii.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:

Panie Przewodniczący, brzmienie art. 15 nie było zgłoszone w wersji rządowej przekazanej do Sejmu, powtarzam, nie było. Było ono przygotowane, zgłoszone przez panów posłów w trakcie prac nad projektem tej ustawy. Ta część została przygotowana przez resort tylko w tym sensie, żeby była spójna z brzmieniem całej ustawy, ale nie była popierana przez rząd, bo od początku mówiliśmy, że budzi to pewne wątpliwości natury właśnie konstytucyjnej, przede wszystkim chodzi o art. 2 konstytucji, który stanowi, że wszyscy są równi wobec prawa. I jest to podstawowa, kardynalna zasada, że nie można do tego wskazywać jednego podmiotu.

Chciałbym z drugiej strony zapytać, czy jeżeli nie wpiszemy tego przepisu, nie będzie możliwości przekazania zadań.

(*Głos z sali:* Będzie możliwość.)

Będzie możliwość przekazania zadań. Osoba prawna może na podstawie umowy cywilnoprawnej przekazać część zadań, a wraz z przekazaniem tych zadań – środki finansowe.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.
Senator Jurgiel.

Senator Krzysztof Jurgiel:

Pani Minister, czy nie jest niezgodne z konstytucją to, że związki zawodowe mają dawać przedstawiciela do składu rady, a rząd daje ograniczenia co do wykształcenia? To też jest łamanie konstytucji. To wtedy trzeba by zmienić ustawę o związkach, że do związków zawodowych może należeć ktoś z rolników, kto ma wykształcenie średnie. Pani zaprzecza swoim opiniom.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję.
Senator Borkowski.

Senator Krzysztof Borkowski:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

No, dla mnie jest to przedziwne, bo przecież skoro kiedyś powołaliśmy do życia ustawowo izby rolnicze, one mają funkcjonować i jest to swoisty samorząd, można powiedzieć, zawodowo-gospodarczy, który ma kształtować jakiś ustrój w rolnictwie, to ja na przykład nie rozumiem tego, że każdemu możemy przekazywać, co kto zechce. I to ma tak być kształtowana polityka rolna?! Trzeba zadać pytanie ministrowi rolnic-

twa, jak chce kształtować politykę rolną. Albo izby rolnicze zlikwidujemy, bo są niepotrzebne, albo dajmy im część zadań, tak jak to jest w różnych państwach, które już wcześniej wprowadziły to, że jest doradztwo państwowe, jest samorządowe, i to robią izby rolnicze, i jest doradztwo prywatne.

I uporządkujcie raz na zawsze, jako rząd, to, czego chcecie, bo każdy rząd, który przyjdzie rysuje jakiś inny model, a potem nie wiadomo – znowu wracamy do czegoś. Czas, żeby zrobić porządek w rolnictwie, żeby rolnicy mieli jakiś swój samorząd, mieli swoje doradztwo, żeby rolnicy mieli to uporządkowane.

I myślę, że ta poprawka, którą zgłosił pan senator Jurgiel, jest godna i warta poparcia. Proponuję ją przyjąć. Bo mówienie o tym, że to jest sprzeczne z konstytucją... No, to można by powiedzieć o wielu rzeczach, że są sprzeczne z konstytucją, bo cała polityka rolna, to, że rolnicy może dostają w pewnych momentach więcej pieniędzy, a inni obywatele mniej, to też może być sprzeczne z konstytucją, i wiele kwestii może być sprzecznych z konstytucją. Na przykład bezrobocie też jest sprzeczne z konstytucją, cała sprawa służby zdrowia, ochrony zdrowia, to w ogóle jest sprzeczne z konstytucją!

Jakaś politykę rolną państwo musi kształtować. Jeśli państwo i rząd nie mają pomysłu na politykę rolną, no to niech zasięgnie opinii innych, może opozycji – opozycja nakreśli tę politykę rolną. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze pani minister chce zabrać głos? Ale krótko.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Panie Przewodniczący, sądzę, że nie zmienię swojego zdania w tej kwestii, że budzi to pewne wątpliwości natury konstytucyjnej i nie możemy tylko jednemu podmiotowi dać ustawowo możliwość...

(Senator Krzysztof Borkowski: To nie jest podmiot gospodarczy!)

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Kolego Senatorze, bardzo proszę szanujmy nie tylko funkcję pani minister, ale również to, że jest kobietą.)

(Senator Krzysztof Borkowski: Przepraszam.)

Nie widzę przeszkód, żeby móc przekazać te zadania izbom rolniczym, ale również co do innych podmiotów powinna być możliwość przekazywania im zadań. Ta ustawa, w tym brzmieniu, nie ogranicza możliwości przekazywania zadań izbom rolniczym.

I właśnie tak, Panie Senatorze, rząd widzi kształtowanie polityki rolnej w zakresie doradztwa rolniczego, jak ten projekt przewiduje.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję.

Szanowni Państwo, myślę, że już mamy wyrobione zdanie i wiemy, jak mamy głosować. Czy jeszcze jest potrzeba, żebyście zabierali głos?

Senator Krzysztof Jurgiel:

Bardzo bym prosił, żeby komisja zleciła naszemu biuru ekspertyz wydanie opinii w sprawie zgodności tego zapisu z konstytucją, ponieważ w Sejmie komisja przyjęła takie rozwiązanie i nikt nie kwestionował niezgodności z konstytucją. To jest jedna sprawa.

I druga sprawa. Jeśli byłoby to możliwe, Panie Przewodniczący, żebyśmy otrzymali w ciągu tygodnia informację, może gdzieś jest taka ekspertyza, na temat funkcjonowania doradztwa rolniczego w innych krajach – jeśli to jest możliwe, to przed posiedzeniem Senatu – czy są przekazywane zadania, w jakim zakresie i jak to wygląda. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Jeśli chodzi o pierwszą kwestię, czyli tę dotyczącą zgodności z konstytucją, to myślę, że jest to bardzo potrzebne, dlatego że skoro w Sejmie się to pojawiło, a dzisiaj budzi kontrowersje, to trzeba to zrobić.

Proszę, Pani Sekretarz, aby przed posiedzeniem ta opinia została dostarczona członkom naszej komisji.

Jeżeli chodzi o drugą kwestię, to pamiętam, że taka analiza kiedyś gdzieś była wykonywana i ona jest dostępna, tylko proszę tę analizę również dostarczyć poszczególnym senatorom.

Proponuję, aby zakończyć dyskusję na ten temat. Każdy ma swoje stanowisko w tej sprawie, później będziemy finalizować to w głosowaniu.

Ostatnie wnioski zostały już, jak myślę, uzgodnione przez senatora Dziemdziałę, tak?

Prosimy bardzo.

(Brak nagrania)

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Panie Przewodniczący, sędzę, że ratio legis wprowadzenia tego przepisu było takie, że zmieniamy całą strukturę organizacyjną doradztwa w Polsce, że mamy jedno Centrum Doradztwa Rolniczego, a pozostałe jednostki będą podporządkowane wojewodom.

Dzisiaj mamy Krajowe Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie i tylko ta dotychczasowa nazwa byłaby utrzymana.

(Głos z sali: Skrócona.)

No, jest trochę skrócona. Daję pod rozwagę Wysokiej Komisji to, którą nazwę państwo senatorowie chcecie przyjąć.

(Brak nagrania)

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Jak to by się nazywało?

(Senator Józef Dziemdziałka: Krajowe Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie, zwane dalej Centrum Doradztwa.)

To byliby od razu...

(*Senator Józef Dziemdziała: Konsekwencją krajowego centrum.*)

Dziękuję bardzo. Prosimy, Panie Senatorze...

(*Brak nagrania*)

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Mamy jeszcze poprawki?

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Panie Przewodniczący, jak mówię, ta struktura jest taka, że mamy szesnaście ośrodków podporządkowanych wojewodom i jedno centrum, żeby ono nie było kojarzone z tym, że ma nadzór nad tymi pozostałymi. Są jeszcze kwestie dotyczące obszarów wiejskich, gdzie zostałyby podporządkowane – czy Brwinowowi...

Rola centrum jest inna niż dotychczasowa. To jest związane z reorganizacją całego doradztwa w Polsce. W związku z tym chciałabym się zwrócić do pana senatora o rozważenie możliwości wycofania propozycji tej nazwy, bo zadania trochę będą inne i inna będzie rola – właśnie centralna – tego ośrodka w Brwinowie.

(*Senator Józef Dziemdziała: Ale ono jest centralne, dodajemy tylko wyraz „krajowe”, żeby było wiadomo...*)

Siedziba jest tylko jedna i nie ma tego zagrożenia. Mamy Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie. To jest jednostka podporządkowana ministrowi. Ona nie ma merytorycznego, kompetencyjnego zwierzchnictwa nad pozostałymi szesnastoma jednostkami, a wyraz „krajowe” w nazwie sugerowałby, że ma nadzór nad pozostałymi szesnastoma, a nie jest tak, zgodnie z przepisami tej ustawy. Rola tego centrum jest trochę inna, jest ono jak gdyby platformą do wypowiedania się, do koordynacji – w sensie merytorycznym, fachowym, a nie podległości tych jednostek.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję.

Czy senator Borkowski chciałby zabrać głos w tej sprawie? Ale w tej sprawie, jeżeli można.

(*Senator Krzysztof Borkowski: Niekoniecznie w tej, ale może pośrednio z tym związanej.*)

Proszę bardzo.

Senator Krzysztof Borkowski:

Zadałem na początku pytanie, dlaczego mają być wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego. Może zastanowić się nad tym, żeby na bazie czterdziestu dziewięciu poprzednich ośrodków stworzyć czterdzieści dziewięć oddziałów, centrów regionalnych, z centrum w Brwinowie, a w ogóle nie powoływać wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego. Wtedy to byłoby jasne, klarowne i przejrzyste, ponieważ czterdzieści dziewięć placówek kiedyś było dobrze wyposażonych, dobrze funkcjonowało i było bardzo blisko rolnika.

Czy nie warto by się nad tym zastanowić – Krajowe Centrum Doradztwa w Brwinowie, czterdzieści dziewięć centrów i żadnych wojewódzkich ośrodków doradztwa nie powoływać. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję.
Proszę, Pani Minister.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Panie Przewodniczący, propozycja pana senatora Borkowskiego budzi pewne wątpliwości w świetle rzeczywistego stanu jednostek doradztwa, ponieważ część z czterdziestu dziewięciu jednostek zostało zlikwidowanych. Powstałaby wątpliwość, Panie Senatorze, komu każda z tych czterdziestu dziewięciu regionalnych – nie wiem nawet, jak to nazwać – jednostek byłaby podporządkowana i jak to umieścić w strukturze terenowej, jak to by się wiązało z uwagami pana senatora dotyczącymi wpływu samorządu terytorialnego. To budzi pewne wątpliwości, wręcz ustrojowe.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Później będziemy głosować.
Prosimy, Senatorze Dziemdziała – dalej.

Senator Józef Dziemdziała:

Kolejne poprawki...

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Proszę mówić do mikrofonu.)

To będzie blok poprawek, które umożliwiłyby, mówiąc szczerze, otwarcie katalogu świadczonych usług odpłatnych. Oczywiście, jeśli chodzi o te, które są nieodpłatne, to ich w ogóle nie ruszamy – to zostaje tak, jak zostało zaproponowane w ustawie, i moja propozycja tam nie sięga.

Co do poprawek, to proponuję w art. 2 skreślić zapis w ust. 4, a ust. 4 brzmiałby: jednostki doradztwa rolniczego mogą prowadzić okołorolniczą działalność gospodarczą; dochód pochodzący z działalności gospodarczej przeznacza się na finansowanie działalności jednostek doradztwa rolniczego.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Prosimy, Pani Minister.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Rząd nie popiera tej poprawki, ponieważ powstaje wątpliwość natury formalno-prawnej, co to jest okołorolnicza działalność gospodarcza. W systemie prawa polskiego nie jest zdefiniowane to pojęcie.

Jeżeli pan senator i Wysoka Komisja pozwolą, art. 11 szczegółowo określa gospodarkę finansową jednostek doradztwa i mówi właśnie, że środki finansowe, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 przeznaczone są na finansowanie działalności jednostki doradztwa rolniczego, czyli to jest to, co pan senator chciał zaproponować – intencja pana senatora jest zawarta w przepisie art. 11.

A jeżeli pan senator... Oczywiście, rząd oferuje pomoc, żeby to doprecyzować, żeby nie było wątpliwości, bo nie ma takiego pojęcia „okołorolnicza działalność gospodarcza”, nie ma tego, więc to budziłoby pewne wątpliwości, zwykle natury prawnej.

Może pani mecenas...

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Czy pani mecenas chce zabrać głos?

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Hanna Kaśnikowska:**

Chciałabym tylko, żeby rzeczywiście głębiej zastanowić się nad zgłaszanymi poprawkami, bo niesie skutki nie tylko dla jednego przepisu, ale dla wielu. I rzeczywiście...

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dlatego, Pani Mecenas, wniosek pani minister jest zasadny, że jest sens... Bardzo byśmy prosili, żeby pani zechciała poświęcić czas, aby ewentualnie na posiedzenie Senatu tę poprawkę przygotować, w myśl idei senatora Dziemdziewela, i zgłosić. I tak samo te dwie poprzednie, które już zostały niejako zaprezentowane.

Czy senator Dziemdziewela chciałby coś jeszcze dodać?

Senator Józef Dziemdziewela:

Chodzi jeszcze o otwarcie katalogu... W art. 4 ust. 4, nawet przy tym zapisie, Pani Minister, można by było... Bo jest propozycja rozszerzenia katalogu, a moja propozycja dąży do otwarcia nieco katalogu. W ust. 4 proponuję dopisać „w szczególności”, ja powiem, w którym miejscu. To brzmiałoby tak: w ramach doradztwa rolniczego jednostki doradztwa rolniczego mogą odpłatnie wykonywać usługi w szczególności w zakresie.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Panie Senatorze, ale mamy taką propozycję, aby tę poprawkę, której ideę znamy, pani mecenas zechciała na spokojnie przelać na papier, następnie przedstawić ministrowi, odpowiednio ułożyć i wtedy pan, jako sprawozdawca – taką mamy propo-

zycję – zechciałby ją później w naszym imieniu zgłosić podczas debaty senackiej. Tak będzie najprościej, dlatego że dzisiaj nie dojdziemy do porozumienia, jak ona ma wyglądać.

Zgoda, Panie Senatorze?

(*Senator Józef Dziemdziała: Tak.*)

Dziękuję.

Szanowni Państwo...

Proszę, senator Jurgiel.

Senator Krzysztof Jurgiel:

Panie Przewodniczący, czy nie lepszy byłby w art. 2 zapis: jednostki doradztwa rolniczego prowadzą działalność gospodarczą w zakresie określonym w art. 4 ust. 4? Bo jest i „nie mogą prowadzić”, i „ale” – prowadzą w zakresie ustalonym w art. 4 ust. 4.

Zgłoszę to też na posiedzeniu Senatu, ale daję to do rozważenia.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Rozumiem, że to też jest poprawka do rozważenia, o czym senator Jurgiel mówi.

Szanowni Państwo, jeżeli można, chciałbym, abyśmy powoli przechodzili do konkluzji. Proponuję, abyśmy zaczęli od tych propozycji, które nie budzą tylu wątpliwości, a więc propozycji Biura Legislacyjnego. Senatorowie mają je na piśmie.

Pierwsza propozycja – art. 2 ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie: szesnaście wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego, których terytorialny zasięg działania obejmuje obszar województwa właściwego ze względu na siedzibę tego ośrodka, zwane dalej ośrodkami doradztwa.

Ministerstwo jest pozytywnie nastawione do tej propozycji.

Czy są pytania? Nie.

Kto jest za przyjęciem tej propozycji poprawki, proszę o podniesienie ręki? (4)

Kto jest przeciw? (1)

Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Dziękuję.

Propozycja poprawki została przyjęta. Dziękuję.

Propozycja druga – w art. 6 ust. 5 skreśla się wyrazy „od wojewody”.

Stanowisko ministerstwa jest pozytywne.

Kto chce zabrać głos w tej sprawie? Nikt.

Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem drugiej propozycji poprawki, proszę o podniesienie ręki? (3)

Kto jest przeciw? (1)

Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Dziękuję. Propozycja poprawki została przyjęta.

Propozycja trzecia dotyczy art. 8 ust. 4. Przepis ten zwalnia jednostki doradztwa rolniczego z obowiązku uiszczenia...

(*Głos z sali: Tu nie było propozycji poprawki.*)

Tak, nie było propozycji poprawki. Rozumiem, że jej nie ma. Przechodzimy dalej.

Kolejna propozycja poprawki – w art. 20 ust. 1 w pktach 1, 2 i 7 wyraz „nieruchomości” zastępuje się wyrazem „grunty”.

Kto w tej sprawie chce zabrać głos? Nikt, a więc głosujemy.

(*Senator Józef Dziemdziela: Ja chcę...*)

A, proszę bardzo, senator Dziemdziela.

Senator Józef Dziemdziela:

Mam pytanie. Jeżeli chodzi o zamianę, to jak najbardziej jestem zgodny co do zamiany wyrazu „nieruchomości” na wyraz „grunty”. Ale co wtedy z budynkami? Dalej mówi się „mienie”, a budynki to są nieruchomości, ani to nie są grunty, ani to nie jest mienie. Co z budynkami? Gdyby pani to wyjaśniła lub dała propozycję... A w ogóle zgadzam się z tym zapisem. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję.

Proszę, Pani Minister.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk:*

Nie ja, Panie Przewodniczący, pani z Biura Legislacyjnego.)

Proszę bardzo, Pani Mecenas.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Hanna Kaśnikowska:**

Ja też miałam tę wątpliwość. W mojej opinii do tej ustawy pytałam, co z budynkami, co się będzie z nimi działo, bo jeżeli jest domniemanie, że budynki obejmuje sformułowanie „pozostałe mienie” w art. 20 ust. 1 pkt 3. Jeśli są tu też objęte budynki, to chciałabym zapytać, czy one są teraz w zarządzie. Mnie się wydaje, że są w trwałym zarządzie, bo nie mogą być w zarządzie po ustawie o gospodarce nieruchomościami. Ja nie wiem, ja się pytam, bo nie znam stanu prawnego tych budynków.

Z mojej oceny...

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Mamy już jasność w tej kwestii.

Prosimy bardzo.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

One są w zarządzie.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Hanna Kaśnikowska:**

Czy w trwałym zarządzie? Mam właśnie tę wątpliwość, bo przepisy związane z gospodarką nieruchomościami mówią, że budynki mogą pozostawać...

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Mogę to sprawdzić.*)

Tak, bo to trzeba sprawdzić.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Pojęcie „nieruchomości” jest szersze niż pojęcie „grunty”, dlatego też proponuję, aby dzisiaj nie głosować nad tą poprawką.

(*Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Hanna Kaśnikowska: Chwileczkę, mogę się jeszcze odezwać?*)

Proszę bardzo.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Hanna Kaśnikowska:**

Przedmiotem użytkowania wieczystego nie mogą być budynki, mogą być tylko grunty, więc jest oczywiste, że nieruchomości...

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Ale, Pani Mecenase, to nie jest czas i miejsce, abyśmy prowadzili prawniczą dyskusję, bo my jesteśmy od rozwiązań już przygotowanych, a ono nie jest przygotowane. Proponuję, aby pani mecenas zechciała, bo to jest propozycja poprawki Biura Legislacyjnego, uzgodnić z biurem prawnym ministerstwa rolnictwa, i wtedy przekazać naszemu sprawozdawcy wersję końcową.

W związku z tym, że propozycja biura nie była przygotowana, formalnie dzisiaj nie głosowalibyśmy nad nią i pozostawili miejsce i czas do głosowania na posiedzeniu Senatu.

I propozycja przygotowana, ostatnia, bo przypomnę, że propozycja poprawki dotycząca art. 20 również została odłożona do ostatecznego sprecyzowania. Też ją zapisujemy, Pani Mecenase, do przygotowania.

I ostatnia propozycja poprawki – w art. 22 dodaje się ust. 4 w brzmieniu: do pracowników, o którym mowa w ust. 1 – 3, stosuje się przepisy art. 23 kodeksu pracy.

Stanowisko rządu jest pozytywne, tak?

(*Głos z sali: Tak.*)

Kto chce zabrać głos w sprawie tej propozycji poprawki? Nikt. Dziękuję.

Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem propozycji poprawki, proszę o podniesienie ręki? (6)

Dziękuję. Propozycja poprawki została przyjęta.

Szanowni Państwo, przechodzimy do poprawek senatora Kozłowskiego.

Panie Senatorze Kozłowski, chciałbym poprosić o zadecydowanie, nad którymi z pana poprawek głosujemy.

Senator Marian Kozłowski:

Proponuję głosować nad wszystkimi i przychyliam się do interpretacji pani minister.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Rozumiem, czyli pan nie wycofuje poprawek i głosujemy nad nimi.

(Senator Marian Kozłowski: Głosujemy.)

A więc głosujemy.

Szanowni Państwo, poprawka pierwsza: centrum doradztwa i wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego podlegają ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi.

Proszę bardzo o przedstawienie stanowiska ministerstwa.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Proponujemy to odrzucić.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Szanowni Państwo, kto jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki?

(Głos z sali: Ale za odrzuceniem czy...)

Nie, za przyjęciem.

(Głos z sali: Nie możemy głosować za odrzuceniem.)

Proszę bardzo, jeszcze raz.

Kto jest za przyjęciem? (3)

Kto jest przeciw? (2)

Ja się wstrzymuję od głosu.

Dziękuję bardzo.

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Hanna Kaśnikowska: Poprawka przeszła?)

Ale jest jeszcze posiedzenie Senatu.

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Hanna Kaśnikowska: Gdzie jest ta poprawka? Centrum doradztwa podlegają ministrowi właściwemu do spraw... Ale to trzeba całą ustawę przerobić, Panie Senatorze. Jak teraz to przyjmować? Przecież tego się nie da zrobić jedną taką poprawką.)

Pani Mecenase, proszę o wyjaśnienie tego.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Hanna Kaśnikowska:**

To jest zupełnie inna koncepcja niż przyjęta w tej ustawie. Jeżeli tę poprawkę przyjmujemy, mój wniosek jest następujący: odłożyć w ogóle procedowanie, przystąpić do pisania nowej wersji ustawy.

Przepraszam bardzo, jak można przegłosować coś bez uzgodnienia koncepcji całej ustawy pod to rozwiązanie. Jak można teraz...

(Senator Krzysztof Jurgiel: Proszę zapytać senatora, który to zgłosił.)

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk: Panie Senatorze, ja apeluję... Może pan senator zechciałby wycofać tę poprawkę?)

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Szanowni Państwo, z punktu widzenia formalnego głosowanie zostało przeprowadzone, ale nie zostało dokończony, bo ja, widząc co się dzieje, nie podałem wyniku głosowania. Pani mecenas bowiem zgłaszała swoje zastrzeżenia niejako do procedury przyjęcia, bo ta poprawka nie jest kompletna. Ta zmiana spowoduje konieczność dokonania zmian w dalszym artykule, tak aby wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego zyskały podległość ministerstwu właściwemu do spraw rozwoju wsi.

Myślę, Panie Profesorze Kozłowski, tak jak to było sugerowane, że gdy decydujemy się na taką poprawkę i nie wycofujemy jej, to ona powinna wyglądać trochę inaczej, uwzględniać również odpowiednie zmiany w poszczególnych artykułach, więc jest to bardzo poważna sprawa. Dlatego ja nie chciałem nad tym głosować, i takie było moje stanowisko. Dlatego proszę...

Senator Marian Kozłowski:

Ja powiedziałem, że przychyliam się do interpretacji pani minister, a głosowanie było zaraz po tym i jakby, no, wyprzedziło moje myśli. Jeśli sytuacja jest taka, jak mówi pani legislator, to ja po prostu tę poprawkę wycofuję.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Mam propozycję, Szanowni Państwo.

W związku z tym, że nad tą koncepcją dyskutuje się w wielu jednostkach i nie można przejść nad tym do porządku dziennego, proponuję, Pani Mecenas, aby dołożyć tę poprawkę do tych trzech, które są do opracowania. Znając życie, taka poprawka będzie zgłoszona na posiedzeniu senackim i wtedy będzie okazja, aby ją, po pierwsze, omówić, a po drugie, przegłosować na kolejnym posiedzeniu komisji, dlatego że ta koncepcja, o której senator Kozłowski mówił w pierwszej wersji, a następnie była podnoszona przez poszczególnych senatorów, jest również godna uwagi, z tym, że musi to być poprawka całościowo przygotowana, łącznie ze zmianami w artykułach, tak by podległość ministrowi została uwzględniona w całej koncepcji. Czy pani jest w stanie taką poprawkę przygotować?

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Hanna Kaśnikowska:**

Panie Senatorze, to jest koncepcja ustawy. Proponuję powołać jakąś podkomisję, która do czasu obrad w Senacie będzie pracowała nad tą koncepcją. Ja nie mogę podejmować decyzji, a przy tej koncepcji jest wiele decyzji do podjęcia.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dobrze.

Proszę senator Borkowski.

Senator Krzysztof Borkowski:

Dziękuję.

Chciałbym się odnieść do tej poprawki, już do jej strony merytorycznej, jak to by miało być w rzeczywistości.

Myślę, że to powinno pozostać, i z pozycji naszej komisji, w gestii ministra rolnictwa. My, jako komisja, powinniśmy dbać o jednoznaczność, bo wojewoda jest szczebel niżej i wiadomo, że ma ileś tam spraw, a my, jako komisja, powinniśmy złożyć jednoznaczny wniosek – ma to być przypisane ministrowi rolnictwa. Jeśli już byśmy tego nie chcieli i minister rolnictwa by nie chciał, no to jest marszałek, bo służb wojewody nie ma co włączać. Myślę, że skoro państwo ma być decentralizowane, no to już przekazać to marszałkowi, skoro na pewno nie wojewodzie.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Panie Senatorze Borkowski, z dyskusji wynika, że odnośnie do tego, co zgłosił senator Kozłowski, mamy podobne zdanie, jeżeli chodzi o niejasność koncepcji, dlatego że ten wniosek formalnie nie jest kompletny, co jest zapisane w drugim akapicie opinii. I pani mecenas wniosła...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jest więc propozycja, aby przygotować koncepcję, tylko pani mecenas twierdzi, że nie jest w stanie sama przygotować tej koncepcji, więc jest pytanie, czy pan profesor Kozłowski, autor tej poprawki... Przedstawiciel biura prawnego ministerstwa odniósłby się do tego, razem z panią mecenas przygotowaliby koncepcję, po to, aby ją ewentualnie zgłosić na posiedzeniu.

Panie Senatorze, czy pan się na to godzi? Proszę, Panie Profesorze.

Senator Marian Kozłowski:

Ja w drugiej wypowiedzi wycofałem tę poprawkę, więc nie widzę potrzeby opracowywania na nowo ustawy, bo to trzeba by opracować na nowo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję.

A więc z punktu widzenia formalnego, Mili Państwo, poprawki nie ma.

Jest pytanie, czy ktoś ją zgłasza. Nie.

Proszę państwa, czyli z punktu widzenia formalnego poprawki nie ma. Rozumiem, że jeżeli będzie taka potrzeba, to ta poprawka zostanie przygotowana i zgłoszona już w czasie debaty, a każdy z senatorów ma prawo taką poprawkę zgłosić, tylko, jak mówię, trzeba poprosić wcześniej nasze Biuro Legislacyjne o stosowne przygotowanie tego.

Myślę, że porozumieliśmy się, Szanowni Państwo, co do dalszego procedowania. A więc nad tą poprawką nie głosujemy. Przechodzimy do kolejnej poprawki.

W art. 4 ust. 4 – w ramach doradztwa rolniczego jednostki doradztwa rolniczego mogą odpłatnie wykonywać usługi w zakresie – dodać... I mamy je tu wymienione.

Proszę bardzo, jakie jest stanowisko rządowe?

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Panie Przewodniczący, przyjmujemy tę poprawkę pana senatora Kozłowskiego w brzmieniu zaproponowanym przez nas i złożonym na ręce pana przewodniczącego.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję.

Czy senator Kozłowski tę autopoprawkę przejmuje?

Senator Marian Kozłowski:

To jest poprawione przez ministerstwo, i ja te poprawki ministerstwa akceptuję. Można powiedzieć, że wcześniejsze swoje propozycje niejako odwołuję, żeby nie było wątpliwości, i popieram poprawione przez ministerstwo moje myśli.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

A więc poprawka brzmiałaby: w art. 4 ust. 4 dodać pkty 1 i 2 w brzmieniu – pkt 1 – sporządzania opracowań oceny możliwości inwestycyjnych gospodarstw rolnych, analiz i opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych, oceny użyteczności maszyn rolniczych, planów nawozowych lub planów przechowalnictwa nawozów naturalnych, planów rolno-środowiskowych, planów przestawienia gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi lub planów produkcji w gospodarstwach ekologicznych, a pkt 2 – wypełniania wniosków lub innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących ze funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych i zagranicznych.

Kto chciałby zabrać głos w sprawie tej poprawki? Nikt.

Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki – ręka do góry? (3)

Kto jest przeciw? (3)

Dziękuję. Poprawka nie została przyjęta.

(*Głos z sali:* Nie została przyjęta?)

Nie została przyjęta, bo są 3 głosy za i 3 – przeciw.

Proszę bardzo, Szanowni Państwo, poprawka trzecia – przed art. 23 dodać artykuł o brzmieniu: przepisy zawarte w art. 20 i 22, w których mówi się o Krajowym Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Brwinowie oraz Oddziałach Krajowego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Poznaniu i Krakowie, o Regionalnych Centrach Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Barzkowicach, Płońsku, Przysieku, Radomiu, Starym Polu, Wrocławiu i Częstochowie, wojewódzkich ośrodkach doradztwa rolniczego, dotyczą również ich jednostek organizacyjnych – gospodarstw pomocniczych.

Jakie jest stanowisko rządu?

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Proponujemy odrzucić tę poprawkę.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Kto jeszcze w tej sprawie?

Proszę bardzo

Senator Marian Kozłowski:

Pani minister mnie przekonała w tej sprawie i dlatego poprawkę trzecią wycofuję.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję.

Poprawka została wycofana, czyli formalnie jej nie ma.

Przechodzimy do następnej poprawki.

(*Głos z sali:* To już wszystkie.)

To wszystko, tak?

A więc z tego pakietu niczego nie przyjęliśmy.

Proszę państwa, przechodzimy do poprawek zgłoszonych przez senatora Jurgiela.

W art. 9 ust. 5 pkt 2 dodać lit. e i f...

(*Senator Krzysztof Jurgiel:* Panie Przewodniczący, od razu powiem, że chcę, żeby to były dwie poprawki.)

Proszę bardzo je sformułować, Kolego Krzysztofie.

Senator Krzysztof Jurgiel:

W art. 9 chodzi o skład rady i mam co do tego dwie propozycje.

Pierwsza propozycja – dodajemy w ust. 5 w pkt 1 i w pkt 2 lit. e: jeden przedstawiciel organizacji jednostek samorządu terytorialnego. To będzie jedna poprawka.

I druga – dodajemy w ust. 5 w pkt 1 i w pkt 2 lit. f: jeden przedstawiciel zgłoszony przez izbę gospodarczą banków spółdzielczych.

W przypadku przegłosowania jednej z poprawek skład rady albo będzie liczył dwunastu członków, albo trzynastu, w zależności od tego, czy one zostaną przyjęte.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk:* To musi być nieparzysta liczba.)

Dlaczego?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk:* Bo, tak jak dzisiaj, nie przechodzą poprawki.)

W małżeństwie są dwie osoby, jest parzysta liczba.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:

Ale w tym przypadku musi być liczba nieparzysta, żeby nie było tak, jak na dzisiejszym posiedzeniu komisji, że jest parzysta liczba i poprawki nie przechodzą. Gdyby była liczba nieparzysta, to by było rozstrzygnięcie.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Pani Minister, wszystko zależy od frekwencji, jak widzimy. Poza tym diabeł tkwi w szczegółach.

Rozumiem, że pan senator Jurgiel zgłasza dwie oddzielne poprawki, tak?

(Senator Krzysztof Jurgiel: Tak.)

Pierwsza – w art. 9 ust. 5 w pktach 1 i 2 dodać lit. e: jeden przedstawiciel organizacji jednostek samorządu terytorialnego, tak?

(Senator Krzysztof Jurgiel: Chodzi przede wszystkim o związek gmin wiejskich.)

To musi pan to sprecyzować.

(Senator Krzysztof Jurgiel: Nie, nie, zapis jest taki, jak zaproponowałem, ale mam tak na myśli, że jest to jedyna organizacja, która działa w rolnictwie jako organizacja samorządowa.)

We wniosku ma być: jednostek samorządu terytorialnego, tak?

(Senator Krzysztof Borkowski: Jest jeszcze związek powiatów.)

No, więc dlatego chciałbym, żeby pan to sprecyzował. Zostaje tak, jak pan zapisał, tak?

(Senator Krzysztof Jurgiel: Tak.)

A więc lit. e brzmi: jeden przedstawiciel organizacji jednostek samorządu terytorialnego.

Prosimy bardzo.

Kto jest za poprawką, prosimy o podniesienie ręki? (3)

Kto jest przeciw? (3)

Dziękuję bardzo. Poprawka nie przeszła.

Poprawka kolejna – chodzi o przedstawiciela zgłoszonego przez izbę gospodarczą banków spółdzielczych.

Kto w tej sprawie chce zabrać głos? Nikt.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (2)

Kto jest przeciw? (2)

Kto się wstrzymał od głosu? (2)

Dziękuję. Ta poprawka również została odrzucona.

Senator Krzysztof Jurgiel:

Panie Przewodniczący, wniosek mniejszości.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Proszę bardzo, sprawozdawcą wniosku mniejszości będzie kolega Jurgiel, tak? Ale musi być druga osoba.

(*Senator Krzysztof Jurgiel: Tak, Jurgiel i pan Kazimierz Jaworski.*)
I pan Kazimierz Jaworski.
Dziękuję bardzo, wpisujemy to do protokołu.
Proszę bardzo, trzecia poprawka. W art. 4 w ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:
mogą prowadzić doświadczalnictwo. Resztę skreślamy.
Kto chce zabrać głos w tej sprawie? Nikt.
Stanowisko ministerstwa...

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Proponujemy odrzucić.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Odrzucić...
Głosujemy.
Kto jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki? (3)
Kto jest przeciw? (3)
Dziękuję. Poprawka została odrzucona.
I poprawka ostatnia, czwarta: w art. 9 ust. 7 skreślić pkt 2: mają co najmniej
średnie wykształcenie.
Pani Minister?
(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Daria Oleszczuk:*
A czy rząd może się wstrzymać?)
Może się wstrzymać.
Kto chce zabrać głos w tej sprawie? Nikt.
Głosujemy.
Kto jest za przyjęciem tej poprawki – ręka do góry? (3)
Kto jest przeciw? (2)
Kto się wstrzymał od głosu? (1)
Dziękuję bardzo. Poprawka została przyjęta.
Przechodzimy do propozycji, która wyszła od izby rolniczej i została przejęta
przez senatora Jurgiel.
W art. 4 ust. 5... A, dogadaliśmy się w tej sprawie, że to wymaga ekspertyzy
dotyczącej zgodności z konstytucją, ale możemy...
Mam pytanie, Pani Mecenasa, jaka jest w tej chwili pani rada.
(*Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii
Senatu Hanna Kaśnikowska: Zgubiłam się.*)
Art. 4 ust. 5 otrzymuje brzmienie: jednostki doradztwa rolniczego wykonują za-
dania, o których mowa w ust. 1 i 2, samodzielnie, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 3.
To była ta długa dyskusja, czy w ustawie napisać jedno zadanie dotyczące
izb rolniczych, czy poczekać na stanowiska ekspertów, czy to jest zgodne z kon-
stytucją.
Jak pani proponuje?

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Hanna Kaśnikowska:**

Proponuję zastanowić się nad tym dokładniej. To jest głęboko merytoryczna zmiana i ja jej nie śledziłam, bo nie miałem tej poprawki, gdy pisałam moją opinię. Proponuję dać na to czas.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Szanowni Państwo, mam taką propozycję, jak mnie troszeczkę, Senatorowie, szanujecie.

Generalnie jestem za tym, że skoro powołaliśmy izby rolnicze, to po to one działają, żeby je obciążać obowiązkami i kompetencjami, tak jak to jest w Europie Zachodniej. Przypomnę, że z woli Senatu przez piętnaście miesięcy tam pracowałem, najpierw jako obserwator, a później jako eurodeputowany, i chcę powiedzieć, że tam izby rolnicze mają bardzo szerokie kompetencje. Uważam, że te kompetencje winny być przekazane, również te. Tylko nie chciałbym, aby Wysoką Izbę – mówił o tym senator Izdebski – ktoś posądził, że podejmuje decyzje pochopnie. Ale jeśli decyzja byłaby pozytywna, to będę pierwszy, który będzie głosował za tą poprawką.

Czy możemy w takim razie odłożyć to do ekspertyzy?

Proszę, senator Jurgiel.

Senator Krzysztof Jurgiel:

Panie Przewodniczący, jeśli ten wniosek nie przejdzie – chyba że będzie jeszcze posiedzenie komisji przed posiedzeniem Senatem – to chciałbym zgłosić wniosek mniejszości i referować to na posiedzeniu Senatu. Jeśli nie będzie posiedzenia komisji, to ja bym prosił o przegłosowanie tego wniosku, bo opinia jest opinią, a o zgodności z konstytucją decydują w zasadzie Trybunał Konstytucyjny i parlament. Opinia nie decyduje o zgodności, bo to może być tylko lobbystyczne stanowisko.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Rozumiem.

Musielibyśmy sztucznie zwoływać posiedzenie we wtorek, dlatego że nie wolno tego zrobić w środę, w przeddzień posiedzenia Senatu, a więc we wtorek. To jest kłopot, bo jest jeden dzień przerwy. To jest pierwsza sprawa.

Druga kwestia jest taka, że jeśli będzie opinia mówiła, że jest to niezgodne z konstytucją, to wiadomo, że stanowisko Senatu będzie jednoznaczne, i naszej komisji za drugim razem też. Skoro jednak formalnie wniosek został zgłoszony, pan go przejął, to powinniśmy nad tym głosować, a kiedy stanowisko będzie takie, że jest to niezgodne z konstytucją, to wtedy drugi raz, podczas posiedzenia Senatu, ale również na posiedzeniu naszej komisji, które się odbędzie, zagłosujemy przeciw, jak rozumiem.

Myślę, że jest to uzasadnione, tym bardziej że dajemy wyraz pewnej woli.

Kto z senatorów chce jeszcze zabrać głos w tej sprawie? Nikt.

Nad tymi poprawkami trzeba głosować jednocześnie, nad jedną i drugą. Poddaję to pod głosowanie.

Kto jest, no, niejako za warunkowym przyjęciem, ale jednak za przyjęciem tych poprawek, proszę o podniesienie ręki? (4)

Kto jest przeciw? (2)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Dziękuję. Poprawki zostały przyjęte.

Szanowni Państwo, czy jeszcze mamy jakieś poprawki? Nie mamy.

Proszę przypomnieć, Pani Mecenas, trzy kwestie, jak rozumiem, czy nawet cztery, zostały niejako prolongowane do czasu opracowania ich przez pani biuro i przekazywania senatorowi Dziemdzielei, tak? Trzy poprawki, jak pamiętam.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Hanna Kaśnikowska:**

Pierwsza to sprawa działalności gospodarczej, którą poruszył pan senator Dziemdzielea. Druga to sprawa budynków, którą trzeba wyjaśnić. Jeśli budynki są w trwałym zarządzie, to dopisać tam, że mienie obejmuje również budynki pozostające w trwałym zarządzie. To jeśli dostanę informację z ministerstwa, bo ja nie mam możliwości zrobienia ekspertyzy, w jakim stanie prawnym są te nieruchomości.

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: I trzecia sprawa...)

No właśnie, jaka?

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

I jeszcze poprawka dotycząca art. 20 – to z opinii pani biura. To są te trzy poprawki do opracowania.

Szanowni Państwo...

Proszę bardzo, tylko krótko, jeżeli można, Panie Ardanowski.

Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych Jan Ardanowski:

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, chcę bardzo serdecznie podziękować za przyjęcie tej poprawki i poprosić pan przewodniczącego o umożliwienie wglądu w ekspertyzę dotyczącą zgodności z konstytucją. My stoimy na gruncie przestrzegania prawa. Dzisiaj padł tu zarzut, że ta poprawka jest niekonstytucyjna, w związku z tym dla nas jest to bardzo ważna informacja. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję.

Oczywiście, proszę tę ekspertyzę dostarczyć wszystkim uczestnikom naszego posiedzenia, Pani Sekretarz, nie mamy bowiem nic do ukrycia, nasze obrady są jawne, zresztą w Internecie będzie sprawozdanie z tych obrad.

Rozumiem, że zakończyliśmy procedurę.

W tej chwili musimy przystąpić wyznaczenia naszego sprawozdawcy. Proponuję, aby był nim senator Józef Dziemdzielea.

Jest zgoda? Czy jest zgoda senatorów, aby sprawozdawcą był senator Józef Dziemdzielea?

Dziękuję bardzo. Nie ma uwag. Naszym sprawozdawcą został Józef Dziemdziała.

Mamy też sprawozdawcę mniejszości, jest nim, jak rozumiem, senator Krzysztof Jurgiel.

Dziękuję serdecznie.

Proszę państwa, zamykamy rozpatrywanie punktu pierwszego porządku obrad.

Pani minister Oleszczuk, wszystkim uczestnikom naszego posiedzenia, części dotyczącej punktu pierwszego porządku obrad, serdecznie dziękuję. Trudna dyskusja, trudne wybory – mam nadzieję, że Senat podejmie właściwe decyzje.

Proszę, Pani Minister.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Daria Oleszczuk:**

Panie Przewodniczący, na kiedy przewiduje pan następne posiedzenie?

(Przewodniczący Jerzy Pieniążek: Posiedzenie komisji?)

Tak.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

To już, jak zwykle, ustalimy drogą negocjacji, w miarę potrzeb. Posiedzenie Senatu mamy 14 października, w Dzień Edukacji Narodowej, a Sejm obecnie proceduje, i nie wiemy, jakie ustawy zostaną jeszcze dołączone na posiedzenie.

Informuję, że porządek obrad Senatu jest bardzo ubogi, dlatego że czekamy na następne decyzje merytoryczne Sejmu, więc uzgodnimy to w drodze organizacyjnej. Dziękuję bardzo.

(Głos z sali: Całość.)

A, trzeba jeszcze głosować nad całością, tak? Pani mecenas uważa, że jest taka potrzeba, bo są różne szkoły, nawet w Senacie.

(Głos z sali: Za drugim razem nie głosujemy, ale za pierwszym zawsze głosujemy.)

Prosimy bardzo o przegłosowanie całości, wszystkich poprawek.

Kto jest za przyjęciem poprawek, proszę o podniesienie ręki? (6)

Dziękuję. Jednogłośnie przyjęliśmy poprawki.

Zamykam pierwszy punkt posiedzenia.

Ogłaszam chwilę przerwy.

Dziękuję.

(Przerwa w obradach)

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Wznawiam obrady.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu drugiego porządku obrad: szanse wsparcia infrastruktury wiejskiej ze środków strukturalnych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” na lata 2004–2006.

Informuję, że punkt ten został wprowadzony do porządku obrad na wniosek samorządów województw, szczególnie województwa podlaskiego, które do nas napisało, że działania dotyczące podziału środków zostały przeprowadzone tak, że poszczególne województwa nie otrzymały puli, która je satysfakcjonuje. Ponadto temat ten jest niejako na wokandzie wielu samorządowców. Postanowiliśmy więc urozmaicić nasze dzisiejsze posiedzenie tym ważnym tematem i zaprosić na nie ministra Stanisława Kowalczyka, profesora, przyjaciela naszej komisji, i vice versa, i towarzyszące mu osoby, w tym wiceprezesa ARiMR Edwarda Adamca, pełniącego obowiązki prezesa – ja zawsze tak go przedstawiam – w zakresie SAPARD.

Jest wśród nas również zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich, pan Paradowski – serdecznie witamy – którego znamy z wielu innych prezentacji. Widzę przedstawicieli ministra finansów, wciąż są z nami pani Milewska i pan Grzybczyk. Został z nami również przedstawiciel gmin wiejskich, za co dziękujemy. Oprócz senatorów mamy jeszcze przedstawicieli Związku „Ojczyzna”, miłą panią, oraz pana specjalistę – młodego człowieka, który jest asystentem pana Jurgiela. Mówię to po to, żebyśmy wiedzieli, w jakim jesteśmy gronie. I jest z nami nasza pani sekretarz.

Szanowni Państwo, oddajemy głos panu ministrowi, jak rozumiem.

Prosimy bardzo.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stanisław Kowalczyk:**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Chciałbym podziękować za to miłe powitanie i potwierdzić, że to „vice versa” było jak najbardziej na miejscu, ale w zasadzie to mam tyle do powiedzenia, bo to pytanie w ogóle nie powinno być skierowane do ministra rolnictwa, dlatego że ministerstwo rolnictwa nie dysponuje żadnymi środkami na infrastrukturę dla samorządów.

Na etapie konstrukcji sektorowych programów operacyjnych minister gospodarki, jako organ koordynujący wszystkie fundusze strukturalne w Polsce, zaproponował, nazwijmy to, takie rozwiązanie, aby środki na infrastrukturę na obszarach wiejskich zostały podzielone pomiędzy dwa sektorowe programy operacyjne, pomiędzy dwa resorty. W efekcie tej decyzji w sektorowym programie operacyjnym, którym zarządza minister rolnictwa i rozwoju wsi, nie ma w ogóle środków na infrastrukturę na obszarach wiejskich, które by dotyczyły przedsięwzięć realizowanych przez samorządy. Działanie, którym my zarządzamy, które jest prowadzone w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem” dotyczy wyłącznie inwestycji infrastrukturalnych realizowanych na obszarach wiejskich przez rolników i podmioty gospodarcze prowadzące działalność rolniczą. Mówiąc trochę kolokwialnie, są to te wszystkie inwestycje, które rolnik realizuje sam i które kończą się na płocie, to znaczy realizuje się je na terenie zagrody i do płotu, a wszystkie inwestycje za płotem, a więc te, które pełnią funkcje związane z dostarczaniem mediów czy też z pewnymi usługami dla więcej niż jednego gospodarstwa lub więcej niż jednego podmiotu, są finansowane z Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, którym zarządza minister gospodarki.

A więc my naprawdę nie jesteśmy w stanie ani odpowiedzieć na... (*wypowiedź poza mikrofonem*).

(*Głos z sali: Proszę włączyć mikrofon.*)

Ale słyhać i z mojej strony się świeci.

Nie jesteśmy w stanie odnieść się do tego pytania, do tej wątpliwości dotyczącej tego, na podstawie jakich kryteriów zostały podzielone środki na infrastrukturę na obszarach wiejskich przez ministra gospodarki.

Chcę powiedzieć, że uruchomiliśmy już przyjmowanie wniosków, jeżeli chodzi o to działanie 2–6 w ramach SOP, w dniu 15 września. Jest to stosunkowo krótki okres, bo dopiero trzeci tydzień te wnioski są zbierane, ale pewne zainteresowanie jest.

Jest tu pan prezes Adamiec, więc może coś więcej na ten temat powiedzieć. Około stu podmiotów, około stu rolników już pobrało druki takich wniosków, ale obecnie fizycznie mamy dwa wnioski. Tak jak powiedziałem, one dotyczą inwestycji realizowanych w obrębie gospodarstwa rolnego.

Nie odbyło się posiedzenie Krajowego Komitetu Sterującego, więc nie została jeszcze podzielona pula środków w wysokości 41 milionów euro na tak zwane koperty wojewódzkie. Zrobimy to dopiero wtedy, kiedy wybierzemy formalnie i ukonstytuujemy się Krajowy Komitet Sterujący. Pierwsze posiedzenie Krajowego Komitetu Sterującego jest przewidywane na przełom listopada i grudnia.

To tyle tak naprawdę, Panie Przewodniczący, co ze swojej strony mogę przekazać w tej sprawie. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Chciałbym poinformować, że – o czym przed chwilą mi powiedziała pani sekretarz – na nasze posiedzenie został też zaproszony przedstawiciel ministerstwa gospodarki, który jest odpowiedzialny za podział tych środków. Niestety, z przykrością informuję, że nie mamy nikogo w tej sprawie, więc już drogą organizacyjną poprosimy o odpowiednie wyjaśnienia i na piśmie dostarczymy senatorom te informacje.

A dzisiaj, korzystając z obecności tak znacznych gości: pana ministra i pana wiceprezesa, szefa SAPARD, a obecnie inwestycyjnych funduszy strukturalnych, bardzo proszę, Panie Prezesie, żeby pan zechciał zabrać głos i poinformować nas, jak dzisiaj wygląda niejako kontynuacja SAPARD przez te fundusze programu operacyjnego.

Proszę bardzo.

Zastępca Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Edward Adamiec:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Chciałbym powiedzieć, że jeżeli chodzi o SAPARD, to kontraktacja została w całości zakończona i w tej chwili pozostaje nam tylko realizacja tych inwestycji, a później płatności. Oczywiście, płatności będziemy realizować do 2006 r., bo taki jest horyzont budżetowania SAPARD.

Jeśli chodzi o kontynuację SAPARD w sektorowym programie operacyjnym, to on przez ministerstwo rolnictwa, jako jednostkę zarządzającą, został już uruchomiony, agencja zaś, jako jednostka wdrażająca, rozpoczęła po pierwsze, wydawanie wniosków, a po drugie, zbieranie, ewidencjonowanie i procedowanie niektórych wniosków.

Jakie jest zainteresowanie? W tej chwili przez beneficjentów, którzy się do nas zgłosili, do wszystkich oddziałów regionalnych, w sumie zostało pobranych już blisko dziewięć tysięcy wniosków do wypełnienia.

Oczywiście, największym zainteresowaniem cieszy się w tej grupie start młodych rolników – wydaliśmy ponad prawie cztery tysiące dwieście takich wniosków. Na drugim miejscu są inwestycje w gospodarstwach rolnych – trzy tysiące osiemset wniosków. W przypadku pozostałych działań jest mniejsze zainteresowanie.

Jeśli chodzi z kolei o województwa, to chcę powiedzieć, że największe zainteresowanie wnioskami było w województwie kujawsko-pomorskim, gdzie pobrano ich ponad trzy tysiące czterysta, w Wielkopolsce jeszcze powyżej tysiąca, a w pozostałych województwach kilkaset wniosków.

Co zaś do wniosków, które zostały złożone we wszystkich oddziałach regionalnych, to w sumie przyjęliśmy, według stanu na 1 października, tysiąc trzysta pięć wniosków, z tego osiemset dziewięćdziesiąt pięć to były wnioski dla młodych rolników – w ciągu jednego tygodnia wpływają sto siedemdziesiąt trzy wnioski. W sprawie inwestycji w gospodarstwach rolnych zostało złożonych trzysta trzydzieści wniosków – w ciągu ostatniego tygodnia wpłynęło sześćdziesiąt sześć wniosków. Jeśli chodzi o pozostałe działania, to są to niewielkie liczby, bo właściwe zostało złożonych po kilka wniosków. Na przykład, jak już pan minister mówił, odnośnie do ulepszania infrastruktury technicznej były dwa wnioski, co do różnicowania działalności gospodarczej na wsi jest siedem, co do poprawy przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych jest pięć. A więc to są śladowe ilości wniosków złożonych przez beneficjentów.

W sumie w tej chwili Sektorowym Programie Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” wartość złożonych wniosków zbliża się do 100 milionów zł. Oczywiście, w tej chwili nie ma żadnego zagrożenia. Baliśmy się, jeżeli chodzi o młodych rolników, że na samym początku będzie więcej.

Dla przypomnienia chcę powiedzieć, że wniosków o renty strukturalne zostało złożonych ponad siedemnaście tysięcy, i to powinno się w jakimś czasie przekładać na liczbę wniosków młodych rolników. Na razie, powiedzmy, jest jeszcze okres intensywnych prac polowych, i myślę, że okres późnej jesieni i zimy może skutkować składaniem kolejnych wniosków.

Gdyby państwa interesowało również rozbić na poszczególne województwa, to dysponuję materiałami dotyczącymi tego, jakie jest zainteresowanie. Na razie może tyle, żeby po prostu wprowadzić do tematu, jeżeli chodzi o zainteresowanie sektorowym programem. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo, Panie Prezesie.

Przystępujemy teraz do rundy pytań. Pozwolę sobie zacząć.

Trzy tygodnie temu, w przerwie seminaryjnego posiedzenia, odbyło się nasze posiedzenie poświęcone problemowi zalesień gruntów porolnych. Zgłosiliśmy wtedy temat, że rolnicy i samorządy mają kłopot z interpretacją zapisów rozporządzenia wydanego do ustawy o zalesieniu gruntów rolnych, że wyłącznie plan szczegółowego zagospodarowania danej gminy może być podstawą do zalesiania danych gruntów porolnych.

Wtedy sformułowaliśmy taki wniosek, iż w okresie przejściowym ministerstwo rolnictwa, w konsultacji z innymi resortami, winno wydać akt prawny, który pozwoli rozpocząć bez przeszkód akcję wiosennego zalesiania gruntów.

Chciałbym zapytać, Panie Ministrze, na jakim etapie są te rozstrzygnięcia.

Informuję, że w poniedziałek minister Olejniczak był w Sieradzu, gdzie również było wiele wniosków dotyczących tego, i poinformował, że w najbliższym czasie ten problem zostanie rozwiązany. Jeżeli możemy znać szczegóły, to będziemy wdzięczni. Proszę bardzo.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stanisław Kowalczyk:**

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Szanowni Państwo, rzeczywiście podjęliśmy bardzo intensywne rozmowy z resortem infrastruktury, albowiem to jest, jak to się ładnie nazywa, kognicja ministra infrastruktury. Nasze ustalenia zakończyły się tym, że samo rozporządzenie zostanie znowelizowane i poza wypisem z planu przestrzennego zagospodarowania będzie można również wydać decyzję o zalesianiu na podstawie studium o warunkach zabudowy. To studium o warunkach zabudowy ma ponad 90% gmin w Polsce, a plany przestrzennego zagospodarowania około 14% gmin w Polsce.

Projekt rozporządzenia jest już uzgodniony, został skierowany do KERM, i myślę, że w przyszłym tygodniu Rada Ministrów go przyjmie. W ten sposób będzie można również na podstawie studiów o warunkach zabudowy wydawać decyzje o zalesianiu gruntów rolnych.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo – pytania, wypowiedzi senatorów, jeżeli są.

Proszę, senator Borkowski.

Senator Krzysztof Borkowski:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Chciałbym jeszcze wrócić do spraw związanych z SAPARD i odliczenia podatku VAT. Ci, którzy nie mogą odliczyć, mam na myśli gminy wiejskie i rolników, którzy nie mają jak odliczyć podatku VAT... Przecież nawet wiele umów zostało podpisanych wcześniej, a potem, 1 maja, weszła ustawa o podatku VAT, o VAT 22%.

W związku z tym każdy, kiedy podpisywał umowę z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, inaczej sobie to kalkulował, a kiedy wszedł podatek VAT i okazało się, że nie może tego odliczyć i to jest zaliczane na poczet jego własnych kosztów, a nie kosztów kwalifikowanych, to został zaskoczony. Uważam, że jest to działanie złe i nawet być może niezgodne z przepisami, a może nawet z konstytucją.

Jaka jest ostateczna interpretacja ministra finansów? Bo pytają o to i rolnicy, i samorządowcy. Co w tej sprawie zostanie dalej postanowione? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.
Czy pan minister odpowie?

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stanisław Kowalczyk:**

Tak, oczywiście.
Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Jeżeli chodzi o problem kwalifikowalności VAT, to jest w tej sprawie bardzo rygorystyczna interpretacja ministra finansów z 29 lipca, która wyjaśnia w jakich przypadkach tak naprawdę można zakwalifikować koszt VAT jako jeden z elementów refundowanych przez program SAPARD. Ta interpretacja jest, można powiedzieć, niekorzystna dla beneficjentów, bo ogólna zasada jest taka: jeżeli ktoś jest zarejestrowany jako płatnik podatku VAT, nawet jeżeli nie odlicza i złoży oświadczenie, że nie odlicza, to nie można w tym przypadku zaliczyć VAT jako kosztu kwalifikowanego.

Podjęliśmy jeszcze dodatkowe rozmowy z Ministerstwem Finansów, z panem ministrem Stecem... W tej sprawie zresztą odbyło się także posiedzenie sejmowej komisji rolnictwa. To, co zostało tam ustalone, do czego zobowiązał się pan minister Stec, to przesłanie agencji jeszcze pewnej dodatkowej interpretacji tych zapisów, które by generalnie pozwalały takim podmiotom, które jednoznacznie wykażą, że nie są w stanie zrefundować podatku VAT i nie mają takiego zamiaru, na to by nie wymagało to konieczności aneksowania umowy przez agencję restrukturyzacji i by VAT można było zaliczyć jako koszt kwalifikowalny.

Myślę, że ostatecznie problem ten zostanie rozstrzygnięty w przyszłym tygodniu. Wczoraj odbyło się jeszcze spotkanie ministra rolnictwa z panem ministrem Jacaszkiem, jako nowym ministrem nadzorującym sprawy związane z problemem VAT, a właściwie nie tyle problemem VAT, ile problemem SAPARD, w Ministerstwie Finansów. W tej chwili jest także wola, jeżeli można tak to określić, po stronie Ministerstwa Finansów, aby w maksymalnym stopniu tym beneficjentom, którzy złożą oświadczenie i w których przypadku, wobec wątpliwości agencji restrukturyzacji, organy skarbowe stwierdzą, że ten podmiot nie ma możliwości odzyskania VAT, ułatwić to, aby koszt VAT kwalifikować jako wydatek objęty refundacją z programu SAPARD.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.
Czy są jeszcze pytania?
Proszę bardzo senator Jurgiel.

Senator Krzysztof Jurgiel:

Panie Przewodniczący, co prawda chciałem poruszyć tę kwestię w sprawach organizacyjnych, ale skoro jest pan minister Kowalczyk, to może pozwoliłbym sobie teraz.

Sprawa dotyczy strategii, która została ogłoszona w Puławach. Nie wiem, czy nie byłoby zasadne, aby komisja na jednym z posiedzeń informację dotyczącą tej stra-

tegi... Chodzi o przyjęcie stanowiska w tej sprawie, ponieważ dotyczy to też europejskiego funduszu rolnego, zasad jego funkcjonowania. Czy znowu będzie tak, że minister rolnictwa nie będzie miał wpływu na infrastrukturę? Prosiłbym o umieszczenie takiego punktu informacyjno-dyskusyjnego.

Czy byłaby zgoda komisji?

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Pan minister Kowalczyk.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stanisław Kowalczyk:**

Dziękuję bardzo.

Rzeczywiście, my, jako resort, podjęliśmy taką inicjatywę, aby przygotować strategię na lata 2007–2013 z elementami prognozy do roku 2020, i taka strategia została przygotowana. Została ona publicznie zaprezentowana w Puławach na konferencji, która zgromadziła dosyć znaczące i prominentne grono słuchaczy – w sumie było ponad sto pięćdziesiąt osób.

W ten sposób rozpoczęliśmy etap publicznej konsultacji zapisów strategii. Wcześniej była ona prezentowana na zamkniętych posiedzeniach, raczej forum rządowym, zarówno w ministerstwie rolnictwa, jak i w ministerstwie gospodarki. Zresztą ta strategia jest także zamieszczona na stronach internetowych ministerstwa rolnictwa. Zwracamy się do wszystkich z prośbą o ewentualne uwagi, sugestie, albowiem ostateczny kształt tej strategii musi być ustalony do 15 listopada. Wszystkie resorty, które podjęły inicjatywę przygotowania resortowych strategii, mają obowiązek przekazać do tego czasu wersje ostateczne na dziś, tak to nazwijmy, ostateczne na rok 2004, do premiera Hausnera, do ministerstwa gospodarki.

Świadomie podkreślamy, że to jest wersja ostateczna na rok bieżący albowiem, jak wiadomo, i o tym mówił także pan senator Jurgiel, w Komisji Europejskiej trwają bardzo intensywne prace nad utworzeniem nowego funduszu rolnego, a Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Zresztą w tych dyskusjach na posiedzeniach w Brukseli, oczywiście, systematycznie bierzemy udział i zgłaszamy propozycje.

A więc ta strategia jest w tej chwili poddana pod taką publiczną dyskusję. Jeżeli ktokolwiek z pań, z panów senatorów zechciałby przekazać swoje uwagi, będziemy bardzo wdzięczni i będziemy starali się te uwagi uwzględnić.

Co do drugiego pytania pana senatora, to mogę powiedzieć, że informacja z tego punktu widzenia jest dobra, albowiem to, co się przewiduje w nowym funduszu europejskim, funduszu rolnym obszarów wiejskich, to jest powrót środków na infrastrukturę na obszarach wiejskich w gestię ministra rolnictwa. A więc działania, które są tam przewidywane, dofinansowania z tego funduszu, będą umożliwiały także finansowanie infrastruktury na obszarach wiejskich – znów powołam się na to kolokwialne określenie – nie tylko do płotu, ale także za płotem, czyli także tych przedsięwzięć, które są organizowane w ramach wsi, w ramach grup czy zespołów wsi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.
Senator Borkowski.

Senator Krzysztof Borkowski:

Przepraszam, Panie Przewodniczący, że jeszcze raz zabieram głos, ale chciałbym wrócić do meritum posiedzenia naszej komisji i głównego tematu, dla którego dzisiaj się spotkaliśmy, bo nie ma nikogo z ministerstwa gospodarki, i nad trzeba ubolewać. Uważam, że komisja powinna dzisiaj skierować apel do premiera, do naszego rządu. Ten apel powinien iść w takim kierunku, żeby te środki trafiły z powrotem do ministra rolnictwa oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i były przez nich administrowana.

Z informacji z prasy, i nie tylko, bo i osobiście miałem kontakt z ministerstwem gospodarki... Może nie ja, ale mieszkańcy mojego regionu, gdzie zostałem wybrany, twierdzą, i prasa jak gdyby to potwierdza, że niewiele wniosków przechodzi i nie ma ułatwień, czy informacji, ze strony ministerstwa gospodarki, żeby pomóc tym, którzy inwestują na terenach wiejskich, czy są to samorządowcy, czy być może prywatni inwestorzy. Ministerstwo gospodarki generalnie nie zna problemów wsi, rolnictwa i obszarów wiejskich. I to jest zasadniczy trzon. Niewiele wniosków przeszło – ponad 70% wniosków zostało odrzuconych. Poza tym nie ma specjalistycznych służb, które by udzielały stosownych informacji.

I jeszcze jedna sprawa. Ostatnio wyczytałem w „Rzeczypospolitej” – nie wiem, czy to prawda – że będzie decentralizacja różnych funduszy. Złe by się stało, gdyby fundusze związane z obszarami wiejskimi też trafiały do sejmików i to by nie szło przez agencję restrukturyzacji, tylko przez sejmiki.

Uważam, że jest to na pewno niedobre, z tego względu, że zanim wykształcimy stosowne służby, to trzeba będzie znów czasu. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ministerstwo rolnictwa są przygotowane, więc korzystajmy z tego. Proponuję więc taki apel skierować do premiera. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dobrze.

Szanowni Państwo, są dwie kwestie.

Pierwsza sprawa dotyczy strategii rozwoju obszarów wiejskich.

Pani Sekretarz, w związku z tym, że usłyszeliśmy od pana ministra, że do połowy listopada jest termin jej przyjęcia, więc proszę, aby pod koniec października, przy okazji omawiania innego tematu na posiedzeniu komisji, wdrożyć procedurę odnośnie do tego tematu, abyśmy mogli się nad tym zastanowić, podyskutować o tym.

Druga kwestia związana jest z tym, o czym mówił senator Borkowski. Przypomnę, że w tamtym roku, kiedy był realizowany SAPARD, w podsumowaniu pierwszej transzy nasze stanowisko było takie, że uważamy, iż wszystkie fundusze strukturalne związane z rolnictwem powinny przechodzić przez sprawdzone państwowe służby ARiMR.

I teraz się to potwierdza. Po pierwsze, w wielu samorządach jest zmiana kadry związana ze zmianą politycznego kierownictwa i te służby są niedostosowane, a po

drugie, sprawy związane z wsią są tam traktowane jako o wiele dalsze, w porównaniu z tym, co wynikało z poprzedniego usytuowania.

Ale myślę, Panie Senatorze Borkowski, że sprawa jest na tyle poważna, że chciałbym, aby pan te swoje myśli, które przed chwilą przekazał, przelał z panią sekretarz na papier i na następnym posiedzeniu Senatu, tym bardziej że i tak będziemy zbierać się, żeby omówić temat przyjęcia wspólnych z komisją zdrowia wniosków na temat służb weterynaryjnych. Tak, Pani Sekretarz? I tak będziemy mieli wspólne krótkie posiedzenie, więc przyjęlibyśmy stanowisko, które wyślemy do premiera, dlatego że ja mogę się pod tym podpisać rękami i nogami, a oprócz tego wszystkie dyskusje na wsi idą w tym samym kierunku, że samorzady wiejskie zostały w tej chwili same, bo dostęp do urzędów marszałkowskich i do służb ministerstwa gospodarki jest bardzo utrudniony. ARiMR zaś ma swoje agendy nie tylko w województwach, ale również w powiatach, i to, co zrobił ARiMR w ostatnim czasie, jest pewnym wzorem do naśladowania dla innych służb, więc dobrze by było te solidne służby państwowe po prostu wykorzystać.

(Senator Krzysztof Borkowski: Po co też tworzyć coś, co zostało już stworzone?)

Właśnie, to już jest i działa dobrze. Ja również uważam, że to był wielki błąd i takie stanowisko wtedy, pamiętam, przyjęliśmy.

Rozumiem, że na następne posiedzenie pani sekretarz te myśli, które tutaj pan Krzysztof przekazał, jeszcze troszeczkę, powiedziałbym, sprecyzuje, i chcielibyśmy taki projekt przyjąć razem z tym drugim stanowiskiem, wspólnym z Komisją Polityki Społecznej i Zdrowia.

Proszę bardzo, pan minister Kowalczyk.

(Głos z sali: Chciałbym...)

Najpierw minister, a dopiero później, jeżeli minister uzna, że jest potrzeba uzasadnienia... Taki jest zwyczaj, Panie Prezesie.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stanisław Kowalczyk:

Panie Przewodniczący, chciałbym powiedzieć dwa zdania odnośnie do tego, o czym mówił pan senator Borkowski.

Przepraszam, że jestem odwrócony tyłem, ale to tak niefartownie wyszło, że kiedy przyszedłem, tylko to miejsce było wolne.

Naprawdę nie wiem, na ile na obecnym etapie jest możliwe przesunięcie tych działań od ministra gospodarki do ministra rolnictwa, jeżeli chodzi o infrastrukturę na obszarach wiejskich. Mogę tylko powiedzieć, że, no, cieszy nas ta opinia, że agencja podległa ministrowi rolnictwa robiła to dobrze.

Druga rzecz jest chyba bardziej istotna, albowiem dotyczy przyszłości. Jest prawdą to, co powiedział pan senator Borkowski, że została podjęta decyzja, że od przyszłego okresu programowania, czyli w latach 2007–2013, nie będzie ZPORR, czyli Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, tylko będzie szesnaście wojewódzkich programów rozwoju regionalnego.

My, jako jeden z resortów, który przygotowuje własną strategię i własne programy operacyjne, jesteśmy systematycznie zobowiązani przez ministerstwo gospodarki do maksymalnej decentralizacji, także funduszy związanych z rolnictwem, z obszarami wiejskimi.

Staramy się tłumaczyć to w różny sposób, że w przypadku rolnictwa jest to troszeczkę trudniejsze, aniżeli w przypadku pozostałych resortów czy pozostałych programów. No, argumentujemy to chociażby tym, że nowy fundusz rolny rozwoju obszarów wiejskich będzie w całości, przepraszam za to określenie, chodził według strategii gwarancji, czyli będzie działał właściwie tak, jak obecnie działa Wspólna Polityka Rolna, co będzie oznaczało, że będzie wymagana akredytowana agencja płatnicza. No, i ten argument podnosimy, że taka agencja już jest akredytowana, i w efekcie jest znacznie prościej potem rozliczyć się z Komisją Europejską z wydatkowania tych środków, nadzorować wydatkowanie tych środków, aniżeli gdyby było szesnaście regionalnych wojewódzkich agencji płatniczych.

Są oczywiście takie kraje, jak chociażby Hiszpania, no, ale tam autonomia regionów jest znacznie wyższa, aniżeli w naszym przypadku.

A więc, no, wydaje mi się, że... My generalnie w resorcie rolnictwa obecnie prezentujemy takie stanowisko, że tam, gdzie jest to możliwe, należy decentralizować działania i przekazywać je do samorządów, ale w przypadku pewnych działań znacznie jest korzystniej, gdy są zarządzane ze szczebla centralnego.

Chociażby to, o czym przed przerwą mówił pan senator Borkowski. Przepraszam, że powołuję się po raz trzeci na pana senatora. Czy resort rolnictwa ma określoną politykę rolną? No właśnie, między innymi dzięki temu chcemy realizować politykę rolną, że chcemy zarządzać pewnymi działaniami, żeby nie dochodziło do tego, że każdy samorząd będzie starał się... No, może to, co w tej chwili powiem, jest oderwane od rzeczywistości, ale chodzi mi o to, że nagle na przykład na Górnym Śląsku ktoś mógłby dojść do wniosku, że trzeba intensywnie rozwijać produkcję mleka albo jeszcze do jakiegoś tego typu wniosku, a jest to możliwe przy takiej decentralizacji.

A więc tutaj takie wsparcie, już konkluduję, ze strony senackiej komisji rolnictwa dla resortu byłoby ważne i potrzebne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Myślę, Panie Prezesie, że nie ma potrzeby uzupełniania.

Czy jeszcze ktoś chciałby zabrać głos?

Proszę bardzo.

**Zastępca Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Edward Adamiec:**

Chciałbym tylko bardzo serdecznie podziękować panu przewodniczącemu i Wysokiej Komisji za wysoką ocenę naszej agencji. I nic więcej nie chcę powiedzieć.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo, ale myślę, Panie Prezesie, że w grudniu czy w styczniu, gdy będzie zakończony SAPARD, wypadałoby, aby te wnioski, które formułowaliśmy, niejako podsumować na wyjściowym posiedzeniu. Jeżeli pan prezes mógł poczuć się gospodarzem, to chętnie byśmy podsumowali to u was, i wtedy zastanowili się, jak te fundusze strukturalne dalej wspierać.

Proszę bowiem zauważyć, że w senackiej komisji, pan minister to wie od dawna, mamy takie stanowisko, że to, co związane z rolnictwem, musi być państwowe, a nie dzielnicowe. I to od początku mówiliśmy, teraz mówimy i w tej kwestii mamy zgodność. Cieszy fakt, że niezależnie od barwy politycznej, w sercu mamy to samo. Będziemy wspierać działania i głównego pana ministra, i naszego przyjaciela, pana profesora Kowalczyka, i pana, Panie Prezesie, dlatego że w tę stronę powinniśmy chyba podążać.

O głos poprosił przedstawiciel gmin wiejskich.
Proszę bardzo.

**Członek Zarządu Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
Janusz Bodziacki:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Wysoka Komisjo, nie będę już przedłużał, ale chciałbym powiedzieć, że jeśli spojrzeć na temat tego naszego spotkania, to te szanse wsparcia infrastruktury wiejskiej ze środków strukturalnych są, tylko że z pozycji gmin wiejskich, tak jak my to oceniamy, biorąc pod uwagę doświadczenia związane ze środkami przedakcesyjnymi, szczególnie SAPARD, one są zbyt skąpe. Tak to postrzegamy. Często mówimy, że miało być morze pieniędzy, a została nam tylko kropla.

Wnioski złożone w pierwszej edycji odnośnie do strukturalnych środków na przykład w województwie lubelskim przewyższyły dwukrotnie przewidziane na całość programu 2004–2006. W pierwszej edycji, kiedy gminy z marszu rzuciły po jednym wniosku czy dwa, trzy wnioski, które miały przygotowane.

Postrzegamy to tak, że tych środków strukturalnych jest rzeczywiście mało. Boimy się, że wsparcie rozwoju infrastruktury wiejskiej będzie za skąpe, przynajmniej w stosunku do tego, co było mówione, do czego gminy były przygotowywane. Większość gmin wstrzymywała swoje inwestycje, bo czekała na zasilenie zewnętrzne. Okazuje się jednak, że gminy zostają na lodzie, bo wiele ich programów, projektów nie może być zaakceptowanych właśnie z uwagi, jak myślimy, na brak środków.

Mam do Wysokiej Komisji prośbę w jednej sprawie, a mianowicie w sprawie tegorocznego VAT, bo gminy wiejskie, tak jak pan przewodniczący wspomniał, zostały pozostawione same sobie w wielu miejscach, również w przypadku VAT.

Większość gmin podpisała z agencją umowy na zadania z SAPARD. Jest październik, my w tej chwili jesteśmy obłożeni aneksami do umowy i w październiku musimy, po pierwsze, podpisać aneks do umowy, bo jeśli go nie podpiszemy, to nie mamy zaliczonego VAT jako koszt kwalifikowany, a po drugie, te pieniądze musimy znaleźć u siebie, i to w październiku, gdy kończy się rok budżetowy, gdy tych pieniędzy w wielu gminach nie ma – szczególnie w gminach wiejskich i biednych jest to bardzo trudne.

Jeszcze raz bardzo bym prosił o pomoc w kwestii VAT, gdyby Wysoka Komisja mogła nam pomóc. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Pan prezes Adamiec ma głos.

**Zastępca Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Edward Adamiec:**

Przede wszystkim chciałbym poinformować i uspokoić, że jeżeli chodzi o aneksy, to przeszły one do historii, czyli już ich nie ma i nie chcemy podpisywać z nikim żadnych aneksów.

Po co były te aneksy? Ano po to, żeby kolejne samorzady skorzystały ze środków SAPARD, bo zamysł był taki, wspólny z panem ministrem Kowalczykiem, że to, co się ujawni... Jeśli będziemy mieli uwolnione środki ze względu na podpisane aneksy, to żeby tego nie zmarnować. Pan minister wystąpił do Komisji Europejskiej i uzyskaliśmy zgodę na dokontraktowanie SAPARD do końca września.

Chcę poinformować Wysoką Komisję, że w wyniku tych działań uwolniło się 14 milionów zł i one zostały w całości zakontraktowane – trzydzieści pięć samorządów skorzystało z tych pieniędzy na dodatkowe inwestycje. A więc te pieniądze zostały w samorządach, uwolniły się z samorządów i zostały dalej w samorządach, ale teraz już nie mamy więcej możliwości, bo skończyło się kontraktowanie SAPARD i, tak jak powiedziałem wcześniej, dzisiaj mówimy już o realizacji.

Teraz przechodzę do realizacji. Z VAT jest tak, według tej interpretacji ministra Gronickiego, że tam, gdzie samorząd wie, że nie odzyskuje VAT i nie ma możliwości odzyskania VAT, wystarczy, że przyniesie zaświadczenie, pismo – wszystko jedno co – z urzędu skarbowego, że jest to prawda, i my to zaliczamy jako koszty kwalifikowane i płacimy. Tam zaś, gdzie jest zarejestrowany jako podatnik VAT i rozlicza ten VAT, to oczywiście pisze oświadczenie, że rozlicza i na tym się sprawa kończy. A więc albo tak, albo tak.

Chcieliśmy, i dalej podejmujemy wysiłki w tym kierunku, żeby to złagodzić, szczególnie jeżeli chodzi o potencjalny VAT albo możliwość rozliczania z innego tytułu – to jest ta interpretacja lekko rozszerzająca. Jeżeli minister finansów zmieni zdanie, to my też, bo jesteśmy organem, który wykonuje polecenia, bo mamy akredytację ministra finansów i musimy wykonywać te wszystkie polecenia.

Tak że obecnie problem polega tylko na złożeniu zaświadczenia albo oświadczenia. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Pieniążek:

Dziękuję bardzo.

Myślę, że będziemy zbliżać do zakończenia posiedzenia.

Sprawy organizacyjne – niektóre kwestie zostały już podjęte.

Czy pani sekretarz miałaby coś jeszcze? Nie.

Serdecznie dziękuję za udział senatorom, naszemu ministrowi i naszemu prezesowi, panu dyrektorowi departamentu, przedstawicielowi ministra finansów, szefowi Związku Gmin Wiejskich RP. Serdecznie dziękuję wszystkim uczestnikom posiedzenia, Związkowi „Ojczyzna”, paniom sekretarz, jednej i drugiej, za przygotowanie posiedzenia.

Dziękuję serdecznie. Życzę miłej drogi do domu.

Zamykam posiedzenie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 14 minut 24)

Kancelaria Senatu

Opracowanie: Agnieszka Bernacka

Publikacja: Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Administracyjne, Dział Wydawniczy

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851